

3. Ha az elvontatást rendkívüli körülmény akadályozza és a járműnek éjjel is az úttest szélén kell maradnia, a járművet lehetőleg meg kell világítani.

4. Jármű vontatása esetén a vontatókötél a vontatott járműnél hosszabb nem lehet.

19. §.

A gyalogosok haladása.

1. A gyalogosok általában csak a részükre fenntartott gyalogjárón a közlekedés akadályozása nélkül közlekedhetnek. Ahol járda bármely okból nincs, ott az út széle mellett az útnak legfeljebb 1 méternyi széles sávján fokozott gonddal kell járniok.

2. Szembejövő gyalogosnak lehetőleg balra kell kitérni, az elől haladót pedig jobbra kell előzni.

3. A gyalogjárón csoportosan haladni vagy ott csoportosan álldogálni tilos.

Zárt csoportnak a haladás irányának megfelelő bal oldalon, lehetőleg az úttest szélén kell haladnia. Forgalmasabb útvonalon haladó zárt csoport első és utolsó sora jobb oldalán szürkületől virradatig, sűrű ködben és kellőleg nem világított hosszabb alagútban egy-egy lámpát vagy fényvisszaverő üveget kell vinni. Ez utóbbi rendelkezés nem vonatkozik arra az esetre, ha a csoport szélén és közvetlen utána, a csoporthoz tartozó, szabályszerűen világított jármű halad.

Az előző bekezdésben foglalt rendelkezés a fegyveres erő és közbiztonsági szervek menetelő csoportjaira nem vonatkozik.

4. A gyalogjárón nagyobb terjedelmű, továbbá a gyalogosok ruhájának beszennyezésére, a közlekedés zavarására, a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetésére alkalmas tárgyakat vinni tilos.

20. §.

Áthaladás az úttesten.

1. A járművek közlekedésére szánt úttesten a gyalogosok testi épségének védelme a vezetők (kocsis, sofőrök) egyik legfőbb kötelessége ugyan, viszont azonban az úttestet igénybevevő gyalogosok is kötelesek az úttesten a legnagyobb figyelemmel és körültekintéssel a járművek, továbbá a szabadon hajtott, mállás, vagy nyerges állatok forgalmának zavarása nélkül áthaladni.

2. Városokban és nagyobb forgalmú községekben a gyalogosoknak a járművek számára fenntartott úttesten lehetőleg csoportosan vagy ott kell áthaladniok, ahol közbiztonság teljesített szolgáltatást; ennek útmutatásához a gyalogosok kötelesek alkalmazkodni kötelesek.

3. Ha a gyalogos nem a 2. bekezdésben meghatározott

helyen halad át, előzőleg mindig meg kell győződnie arról, hogy az úttest igénybevételeivel a saját testi épségét nem veszélyezteti és a járművek forgalmát nem zavarja.

4. Az úttesten mindig a legrövidebb átkelést biztosító derékszögben nagy figyelemmel és körültekintéssel kell áthaladni.

5. Olyan főútvonalak keresztezésénél, ahol a gyalogosok részére külön átkelőhely van, csak ezen és csak akkor szabad áthaladni, ha a közlekedési eszközök a gyalogosokkal párhuzamosan haladnak. Menetközben a testi épséget veszélyeztető magatartást tanúsítani és megállni tilos.

21. §.

Járdaszígetek igénybevétele.

Ahol járdák és járdaszígetek vannak, ott a gyalogosok a járművekre csak azokon várakozhatnak, illetőleg csak ott tartózkodhatnak.

22. §.

Járművekre fel- és azokról leszállás.

1. Mozgásban levő bármilyen járműre fel- vagy arról leszállani tilos.

2. Álló járműre fel- vagy arról leszállni általában csak az úttestnek a járműhöz közelebb eső széle felé, a gyalogosok részére fenntartott oldalon (járda) szabad.

3. E rendelkezés nem vonatkozik arra az esetre, ha a jármű úgy van szerkesztve, hogy arra felszállni vagy arról leszállni csak az ellenkező oldalon lehet, ebben az esetben a fel- és leszállásnál fokozott gondosságot kell tanúsítani.

23. §.

Gyermekkocsik és kézi betegkocsik.

1. A járdákat a gyermekkocsik és testi hibájuk miatt járni nem tudó egyének közlekedésére szolgáló kézi ülőkocsik is használhatják ugyan, de csak rendeltetésüknek megfelelően és a forgalom akadályozása nélkül úgy, hogy ily kocsik egysorban csak egyenként haladhatnak.

2. A járdán közlekedő ily kocsikra a gyalogosokra mondott szabályok (19–22. §.) irányadók.

24. §.

A lovaglás.

1. Városokban és forgalmasabb útvonalakon csak 16-ik életévét betöltött oly egyén lovagolhat, aki a lovaglásban jártas és a lovas csak oly lovagló felszerelést használhat, amely a ló fékentartását lehetővé teszi. Az említett életkoron alúliak csak megfelelő biztos kísérettel lovagolhatnak.

2. A lovasoknak az úttest menetirány szerinti bal oldalon kell haladniok és amennyiben az úttesten részükre külön hely (lovaglót) van megjelölve, csak azt használhatják.

3. Ijedős, harapós, rugós, a személy- és vagyónbiztonságot, továbbá a közlekedés rendjét veszélyeztető lovakon városokban és nagyobb forgalmú útvonalakon lovagolni tilos.

25. §.

Allatok vezetése és hajtása.

1. Állatokat közutakon csak arra alkalmas vezetők és hajcsárok vezethetnek, illetőleg hajthatnak. Amennyiben külön hajtók vannak, ezeket kell igénybe venni.

2. Állatok csak az úttest bal oldalán vezethetők, illetőleg hajthatók.

3. Állatokat csoportosan csak megfelelő számú hajcsár hajthat. A hajcsárok kötelesek a járművek akadálytalan közlekedését az állatok megfelelő terelésével biztosítani.

Község, város, gyógy- vagy üdülőhely területén átvonuló forgalmas útszakasz állatok csoportos hajtására csak abban az esetben jelölhetők ki, ha ott erre a célra alkalmas más út egyáltalán nincs.

4. Városokban, gyógy- és üdülőhelyeken állatokat csoportosan hajtani csak a rendőrhatalóság által e célra kijelölt útvonalakon, az általa meghatározott időben és módon szabad.

26. §.

A közlekedésrendészeti szabályokhoz és a hatósági közegek intézkedéseire való alkalmazkodás.

Mindenki, aki az utcát és közutat igénybe veszi, köteles e rendeletben, valamint egyéb rendeletekben foglalt közlekedésrendészeti szabályokhoz és hatósági intézkedésekhez alkalmazkodni s a közlekedés rendjének fenntartása és ellenőrzésére hivatott közbiztonsági szervek akár szóval, akár jelzés útján tett intézkedéseinek minden késedelem és vonakodás nélkül eleget tenni.

34. §.

A járdán a gyalogosok akadálytalan közlekedésének biztosítása.

1. A gyalogjárón terraszok (éttermek, kávéházak, cukrászdák stb. előtt) létesítéséhez és utcai árusok részére a gyalogjárón állandó utcai árusításra jogosító engedély kiadásához az elsőfokú rendőrhatalóság engedélye is szükséges. Terraszok vagy áruhelyek létesítése céljából a járdákat mesterségesen szélesíteni (dobogó stb.) tilos.

2. Járdára kiálló cég-, reklám- vagy hirdetési táblát az épület falába kell erősíteni. Mind e táblákat, mind az üzleti (napvédő) emnyöket oly mélységben és magasságban kell elhelyezni, hogy a szilárd vagy lengőtáblák, továbbá az üzleti emnyők a járművek és gyalogosok közlekedését ne zavarják és testi épségét ne veszélyeztessék.

3. Házakon és háztetőkön fényreklámtáblák csak az illetékes építésrendészeti hatóság engedélyével állíthatók fel.

4. A közrend és köznyugalom zavarására alkalmas hangos és vakító reklámkészülékeket (gramofon, rádió stb.) továbbá a hírlapvállalatoknak utcai csoportosulás előidézésére alkalmas közleményeit lakott helyeken csak az elsőfokú rendőrhatalóság engedélyével szabad felállítani.

5. Frissen mázolt falakra és tárgyakra, továbbá a házakon és háztetőkön folyó javításokra a közönséget szembe-tűnő jelzéssel megfelelően figyelmeztetni kell.

6. Utcára nyíló ajtókat, továbbá 2,5 méternél alacsonyabban fekvő ablakokat és redőnyöket (zsalukat) nyitvatartás esetén szilárdan és úgy kell megerősíteni, hogy azok lehetőleg a falhoz simuljanak.

36. §.

Árusítás az úttesten.

1. Közlekedésre szolgáló utakon piac, vásár, búcsú és egyéb árusítás céljaira helyfoglalási engedély csak a rendőrhatalóság hozzájárulásával adható.

2. Főútvonalakon, továbbá utcakeresztezéseknél és útkölkölatoknál a saroképület élétől számított 10 méteren belül a járdán a közlekedés rendjét akadályozó tárgyak, bódék, árusító fiúkék el nem helyezhetők, illetőleg fel nem állíthatók.

43. §.

A veszélyes helyeket jelző táblák.

1. A veszélyes helyeket (erős útkanyarulat, bukkanó, vágány, keresztezés, sorompó, stb.) a mindenkori nemzetközi egyezményeknek megfelelően kell jelezni. Ezidőszent a veszélyes helyeket 70 cm oldalhosszúságú egyenlő oldalú háromszög jelzi.

2. A veszélyes helyeket jelző táblákat az útírányra mérőlegesen és az akadálytól legalább 150, de legfeljebb 250 méter távolságon belül kell felállítani. Ha a távolság 150 méternél kisebb, ezt külön jelezni kell.

4. Az útkanyarulatoknál levő fák törzseit, korlátokat, oszlopokat lehetőleg fehérre kell festeni.

47. §.

Sorompók megvilágítása.

1. Minden sorompót haránt irányban piros-fehér színűre kell festeni,

2. Közutakon a leeresztett sorompókat szürkülettől napkelteig, sűrű ködben vagy piros lámpával kell megvilágítani, vagy fényvisszaverő üvegtettel (macskaszem) kell ellátni.

49. §.

A jelzőtáblák rongálásának tilalma.

A jelző- és tájékoztató tábláknak és lámpáknak (macs-

kaszemeknek) vagy más jelzőberendezéseknek megsemmisítése, bármilyen módon való megrongálása vagy beszennyezése tilos.

52. §.

Versenyek engedélyezése.

Közúton mindenemű versenyt csak előzetes engedély alapján és a megállapított közlekedésrendészeti és közbiztonsági feltételek szigorú megtartása mellett lehet tartani.

54. §.

Köztisztasági és egészségügyi követelmények.

1. A járdák tisztasága és balesetek elkerülése érdekében tilos a járdákon tárgyakat, hulladékot (papír, gyümölcshéj, mag stb.) elszórni, eldobni vagy oda szennyes vagy az egészségre ártalmas folyadékot kiönteni.

2. Hulladékot csak az e célra felállított tartályokba szabad dobni.

3. Akár folyékony anyagot kiönteni, akár szilárd tárgyat bárhol az utcára vagy útra kidobni, továbbá a házak útra, térre néző ablakában, erkélyén, kerítéseken bármilyen poncolást végezni, portörölő ruhát kirázni tilos.

5. Az ingatlan tulajdonosok, azok megbízottjai vagy a bérlők kötelesek az ingatlanuk előtt lévő gyalogjárórész állandó tisztántartásáról és a síkos járdarész behintéséről gondoskodni. Seprés előtt a gyalogjárórészt vízsugárral kell meglocsolni.

6. Lakott területen a közönség használatára szánt utakon, parkokban, kertekben, valamint a közönség részére rendelkezésre álló minden közlekedési eszközön köpni csak az e célra, esetleg rendelkezésre álló edénybe szabad és az orrot szabadon (kendő használatára nélkül) kifújni tilos.

8. Közlogasztásra szolgáló levágott állat, eladásra szánt hús és egyéb állatrészek, továbbá ásványvíz (szódavíz) csak csukott és ponyvával fedett járművön szállítható.

9. Tűzveszélyes, robbanó vagy robbantó anyagokat csak az idevonatkozó rendelkezéseknek megfelelően és az ott megjelölt járművön szabad szállítani.

55. §.

Az első segélynyújtás.

1. Aki közlekedési balesetet okoz, igazoltatás és segélynyújtás céljából köteles azonnal megállni. Sérülés esetén köteles a szükséghez és lehetőséghez képest a segítségre szoruló sérültet első segélyben részesíteni és az e végből szükséges intézkedéseket megtenni, illetőleg azok megtételére a legközelebbi hatósági közeg, esetleg közelben tartózkodó más egyén figyelmét felhívni.

2. Ugyanezen kötelezettség terheli azt is, aki nem idéz elő ugyan közlekedési balesetet, de annál jelen van, vagy útjában ilyen baleset folytán segítségre szoruló sérültet talál.

3. Az, aki akár vétkesen, akár véletlenül balesetet okoz, köteles 24 órán belül a legközelebbi rendőrhatalóságnál jelentkezni.

4. A megállás és közvetlen segélynyújtás kötelezettsége alól a vezetőt és jármű használóját csak olyan igazolható rendkívüli körülmények mentesíthetik, amelynek fennforgása esetén a jármű továbbhaladását közérdek vagy nagyobb veszély elhárítása teszi szükségessé. De ebben az esetben is a segélyre szoruló állapotára a legközelebbi hatósági közeg, vagy annak hiányában a közelben levő egyéneket figyelmeztetni kell.

56. §.

Gépjárművek.

A közúti forgalomban csak az a gépjármű vehet részt, amely forgalmi engedéllyel, rendszámmal és igazolólapal el van látva.

57. §.

A gépjármű fogalma.

1. E rendelet szempontjából gépjárműnek kell tekinteni az olyan sínpályához vagy vezetékhez nem kötött szárazföldi járművet, amelyet géperő hajt és amely rendszeres használat közben közterületet vesz igénybe.

2. Motorkerékpár az a gépjármű, melynek súlya üzemi állapotban 350 kg-ot nem halad meg. Ide tartoznak az egy keréken haladó kétkerekű, továbbá a két keréken járó oldalkocsis motorkerékpárok, a három különböző nyomon járó motoros hármaskerekűek, végül az emelt súlyhatáron aluli négykerekű gépjárművek. Nem tartoznak ide azok a motorral legfeljebb 30 kg önsúlyú segédmotoros kerékpárok, amelyek a segédmotorok leszerelése után közönséges kerékpároként használhatók.

Autóbusz az olyan személyszállító gépkocsi, amelyen a vezető ülésével együtt nyolcnál több ülőhely van.

58. §.

A gépjármű felszerelése.

1. A közúti forgalomban használt minden gépjárműnek fel kell szerelve lennie:

a) megbízható és erős kormányzó készülékkel, mellyel kellő gyorsan és biztosan lehet kormányozni;

b) két egymástól teljesen függetlenül működő fékberendezéssel. A fékberendezéseknek biztos működésűeknek és oly hatásúknak kell lennie, hogy a gépjármű az egyik fék-

kel is a lehető leggyorsabban megállítható legyen, egyik féknek rögzíthetőnek kell lennie;

c) ha a gépjármű 350 kg-nál nehezebb, oly berendezéssel, melynek segítségével a gépjármű a vezető üléséből hátrafelé is mozgásba hozható;

d) 3,500 kg-on felül hegytámasz;

e) teherkocsiknál és autóbuszoknál oly tükörrel, mely a hátrafelé való látást lehetővé teszi;

f) könnyen hozzáférhető helyen és táblán jól olvasható betűkkel fel kell tüntetni az alvázat készítő cég nevét, az alváz és motor gyártási számát, a motor löerő számát vagy az utóbbi helyett a hengerek számát, a furatot, valamint a gépkocsi löketét, végül az üres gépjárműnek — esetleg magának az alváznak — súlyát, ezenfelül a tehergépkocsiknál a megengedett legnagyobb terhelést kg-okban, autóbuszoknál a szállítható személyek számát vagy az alváz megengedett terhelését (vagyis a kocsiszekrény és a hasznos terhelés együttes súlyát) és mind a teherautomobiloknál, mind az autóbuszoknál az egy tengelyre eső nyomást;

g) erős és jól hallható hangot adó jelzőkészülékkel, amely kézi vagy mechanikai lehet, motorkerékpárok hangjelzőkészülékének mindig magas, egyéb gépjárművek hangjelzőkészülékének pedig mély hangúnak kell lenni. Különleges hangjelzőkészüléket (sziréna) csak a közbiztonsági szervek (rendőrség, rendőrség), a mentők és a tűzoltók gépjárműveire szabad szerelni;

h) robbanómotorral hajtott gépjárműveknek hatásos és ki nem kapcsolható hangtompító készülékkel;

i) baloldalon lévő, kormánykerékkel ellátott vagy csukott vezetőüléstű gépkocsinál mechanikai irányjelzőkészülékkel;

j) olyan világítószervezettel, amely mellett a hátsó rendszám táblát megvilágító lámpa csak magánál a rendszám táblánál oltható el;

k) nagyobb városokon kívül közlekedő gépjárműveknek az első segélynyújtáshoz szükséges kötöző és fentőltető szerekkel.

59. §.

Pótkocsik vontatása.

A gépjárműhöz pótkocsi csak az elsőfokú rendőrhatalom engedélyével kapcsolható. Az erre vonatkozó engedély bármikor kérhető. A vontatni szándékolt pótkocsit a gépkocsival együtt be kell mutatni. Gépjárművek csak egy pótkocsi vontatására kaphatnak engedélyt.

60. §.

A próbarendszám tábla.

A próbarendszám tábla négyzet alakú, fehér alapszínű.

A piros betűkből álló „Próbakocsi“, illetőleg motorkerékpár rendszám tábláján „Próba“ felírás alatt a száz as arabs számjegy fekete színű.

2. Uly rendszám táblákkal az ideiglenes forgalmi engedéllyel és próbaengedéllyel ellátott gépjárműveknek kell közlekedniök. A kiadott rendszám táblákról az illetékes rendőrhatalom nyilvántartást vezet.

3. Tilos az ideiglenes forgalmi és próbaengedélyt, továbbá a próbarendszámot másnak átengedni vagy azokat próbautakon kívül más célra felhasználni.

67. §.

6. A diplomáciai testület tagjai gépjárműveikre hátul a rendszám táblán kívül megkülönböztető jelzésként téglalap alakú, kék alapú, fehérbetűs „Diplomáciai testület“ felírástű táblát, elöl pedig hasonló színű, kör alakú D. T. fehérbetűs felírástű táblácskát erősíthetnek.

68. §.

Igazoló-lap.

108 •

i) mind a jobb-, mind a baloldalán megfelelő nagyságú karos (kicsapódó, vagy lengő) irányjelző készülékkel kell ellátni.

(2) Az irányjelző készüléket a gépkocsin lehetőleg elöl (a szélvédő tvegnél), a vezető fejmagasságában úgy kell felszerelni, hogy a készülékkel adott jelzést mind a gépkocsi vezetője, mind a gépkocsi mögött, valamint a szembejövő közlekedési eszköz vezetője és a gyalogosok is jól láthassák.

(3) Ha az irányjelző készüléket nem a (2) bekezdésben említett helyre szerelik, de az ott meghatározott egyéb feltételeknek megfelel, akkor gondoskodni kell arról, hogy a gépkocsivezető az irányjelző készülék működését, illetőleg helyzetét tükörből, vagy más alkalmas készülékkel (ellenőrző lámpa kigyúlása, a kapcsolókar helyzete) ellenőrizhesse.

(4) Az irányjelző készüléket használata esetén a Kresz. 15. §-ának (1) bekezdésében meghatározott esetekben megfelelően ki kell világítani.

vizsgálóra való bocsátásukat kérték és vizsgájuk napját a rendőrhatalom már kitűzte. A gyakorló engedély legfeljebb 1 hónapra adható ki.

kel is a lehető leggyorsabban megállítható legyen, egyik féknek rögzíthetőnek kell lennie;

c) ha a gépjármű 350 kg-nál nehezebb, oly berendezéssel, melynek segítségével a gépjármű a vezető üléséből hátrafelé is mozgásba hozható;

d) 3,500 kg-on felül hegytámasz;

e) teherkocsiknál és autóbuszoknál oly tükörrel, mely a hátrafelé való látást lehetővé teszi;

f) könnyen hozzáférhető helyen és táblán jól olvasható betűkkel fel kell tüntetni az alvázat készítő cég nevét, az alváz és motor gyártási számát, a motor lóerő számát vagy az utóbbi helyett a hengerek számát, a fordulót, valamint a gépkocsi löketét, végül az üres gépjárműnek — esetleg magának az alváznak — súlyát, ezenfelül a tehergépkocsiknál a megengedett legnagyobb terhelést kg-okban, autóbuszoknál a szállítható személyek számát vagy az alváz megengedett terhelését (vagyis a kocsiszekrény és a hasznos terhelés együttes súlyát) és mind a teherautóknál, mind az autóbuszoknál az egy tengelyre eső nyomást;

g) erős és jól hallható hangot adó jelzőkészülékkel,

A piros betűkből álló „Próbakocsi“, illetőleg motorkerékpár rendszámabláján „Próba“ felírás alatt a százas arabs számjegyek fekete színű.

2. Ily rendszámablakkal az ideiglenes forgalmi engedéllyel és próbaengedéllyel ellátott gépjárműveknek kell közlekedniök. A kiadott rendszámablákról az illetékes rendőrség nyilvántartást vezet.

3. Tilos az ideiglenes forgalmi és próbaengedélyt, továbbá a próbarendszámot másnak átengedni vagy azokat próbautakon kívül más célra felhasználni.

67. §.

6. A diplomáciai testület tagjai gépjárműveikre hátul a rendszámablán kívül megkülönböztető jelzésként téglalap alakú, kék alapú, fehérbetűs „Diplomáciai testület“ felírású táblát, elöl pedig hasonló színű, kör alakú D. T. fehérbetűs felírású táblácskát erősíthetnek.

68. §.

Igazoló-lap.

Az igazoló-lapokat gépkocsikon az Országos Automobil-szakértő Bizottság által rendelkezésre bocsájtott fémtokban leolmozva a gépkocsi szerelvényfalára kell erősíteni. Motor-kerékpárokon a fémtok használata és annak a gépre felerősítése nem kötelező ugyan, az igazoló-lapot a vezetőnek azonban mindig magánál kell hordani.

72. §.

Közúti forgalomban részvevő gépjárművet csak olyan egyén vezethet, aki kellő előképzetség után a megfelelő gépjárművezetői vizsgát sikeresen letette és ennek alapján gépjárművezetői igazolványt nyert.

73. §.

A vezetés tanulása.

1. A vezetés közterületen csak vezetői igazolvánnyal rendelkező vezető kíséretében és útmutatása mellett gyakorolható (felelős oktató), amikor az utóbbit kell a tényleges vezetőnek tekinteni.

2. Városok és községek belső területén, továbbá forgalmas úton és területeken a vezetés csak az illetékes rendőrség által kiállított személyre szóló, másra át nem ruházható rendőrségi engedéllyel gyakorolható. Az engedély csak olyan egyének részére adható ki, kik gépjárművezetői vizsgára való bocsájtásukat kérték és vizsgájuk napját a rendőrség már kitűzte. A gyakorló engedély legfeljebb 1 hónapra adható ki.

A próbarendszám-tábla.

A próbarendszám-tábla négyzet alakú, fehér alapszínű.

A vezető igazolvány kiadása.

1. Sikeres vizsga esetén az illetékes elsőfokú rendőrhatalóság vezetői igazolványt szolgáltat ki.

8. A kartonpapírból készült vezetői igazolványt felébe hajtva és fényképpel ellátva úgy kell megfelelő méretű, átlátszó (celluloid) tokban elhelyezni, hogy annak egyik oldalán a gépjárművezetői igazolvány szövege, a másik oldalán pedig a tulajdonos fényképe legyen látható.

4. A rendőrhatalóság a gépjárművezetői igazolvánnyal együtt betétlapokat is ad ki. A vezető köteles a betétlapok rovatait — a forgalmi rendszám rovatának kivételével, melyet mindig a hatósági közeg tölt ki — pontosan kitölteni és legalább három kitöltött betétlapot a kitöltött vezetői igazolvánnyal együtt állandóan magánál tartani s igazoltatás esetén egy ilyen betétlapot a közbiztonsági közegnek átadni.

14. A fegyveres erő, a közbiztonsági szervek és a m. kir. posta gépjárművezetői megfelelő kiképzés után szolgálati úton kapnak vezetői igazolványt. Ez az igazolvány azonban, mely csak a szolgálat tartamára szól, kizárólag ez intézmények hivatalos gépjárművelnek vezetésére jogosít.

77. §.

Közhasználatú gépjárművek vezetésére jogosító igazolvány.

Géperejű bérkocsit (taxit) csak olyan férfi vezethet, aki életének 20-ik, autóbust pedig csak olyan férfi, aki életének 22-ik évét betöltötte és megfelelő vezetői igazolvány megszerzése után az alkalmaztatást közvetlenül megelőző három év alatt legalább egy éven át rendszeresen gyakorolta a gépjármű vezetését.

81. §.

A gépjárművek sebessége.

2. Az autóbusz óránkénti legnagyobb sebességét a gépjárműkerület szerint illetékes elsőfokú rendőrhatalóság a gépjármű szerkezetére és útvédelmi szempontokra figyelemmel a forgalmi engedélyben vagy külön határozatban állapítja meg. Az autóbusz 85, a tehérgépkocsi 80 km-nél gyorsabban nem haladhat.

6. E korlátozások a közbiztonsági szervek, a tűzoltók és mentők szolgálatban álló járműveire nem vonatkoznak.

82. §.

A világítás.

1. A gépkocsit, az oldalkocsis motorkerékpárt és az ezzel azonos elbírálás alá eső egyéb gépjárműveket elöl két fehér fényű, hátul pedig legalább egy lámpával úgy kell megvilá-

48.000—1939. B. M. számú rendelet.

Az igazolvány téglalap alakú. Vászonzötésű, első fedőlapján kívül „Gépjárművezetői igazolvány” felírás, belül pedig az igazolvány tulajdonosát ábrázoló fénykép van. Az igazolvány nyolc oldala átlukasztott (perforált) arabszámmal van jelölve.

hogy öt megfogja előzni.

84. §.

Gépjármű és ijedező állatok találkozása.

1. A vezető a gépjárművet lassítani, szükséghez képest megállani, fenyegető veszély esetén pedig a motorműködést is megszüntetni köteles, ha állati erővel vont járművel vagy szabadon hajtott nyerges, máhás állatokkal való találkozás esetén az állatok nyugtalanokdnának.

2. A kocsis (állatok vezetője) karjának függőleges feltartásával köteles figyelmeztetni a gépjármű vezetőjét az állatok féltékenységére és az ijedező állatokat országúton — amennyiben ez lehetséges — a gépjármű haladási irányának háttal kell fordítani.

3. Ha az e szakaszban szabályozott találkozás oly útvonalon történik, amelynek oldalát mélység vagy meredek lejtő határolja, a gépjárművel ilyen esetben a mélység, illetőleg a lejtő oldalán kell megállni, még akkor is, ha az az úttest jobb oldalán van.

85. §.

Zászlócskák használata.

1. A gépjárművön elhelyezni szokott zászlócskák csak olyan méretűek lehetnek, hogy azok a vezetőt a szabad kilátásban ne akadályozzák.

86. §.

A gépjármű elhagyása.

Gépjármű őrizet nélkül csak az úttest szélén és csak akkor hagyható el, ha forgalmi akadályt nem okoz, ezen felül pedig a vezetője hajtóerő működését beszüntette, rob-

tén egy ilyen betétlapot a közbiztonsági közegnek átadni.

11. A fegyveres erő, a közbiztonsági szervek és a m. kir. posta gépjárművezetői megfelelő kiképzés után szolgálati úton kapnak vezetői igazolványt. Ez az igazolvány azonban, mely csak a szolgálat tartamára szól, kizárólag ez intézmények hivatalos gépjárműveinek vezetésére jogosít.

77. §.

Közhatalmi gépjárművek vezetésére jogosító igazolvány.

Gépjárművezetői bérkocsit (taxit) csak olyan férfi vezethet, aki életének 20-ik, autóbust pedig csak olyan férfi, aki életének 22-ik évét betöltötte és megfelelő vezetői igazolvány megszerzése után az alkalmaztatást közvetlenül megelőző három év alatt legalább egy éven át rendszeresen gyakorolta a gépjármű vezetését.

81. §.

A gépjárművek sebessége.

2. Az autóbusz óránkénti legnagyobb sebességét a gépjárműkerület szerint illetékes elsőfokú rendőrhatalóság a gépjármű szerkezetére és útvédelmi szempontokra figyelemmel a forgalmi engedélyben vagy külön határozatban állapítja meg. Az autóbusz 85, a tehergépkocsi 80 km-nél gyorsabban nem haladhat.

6. E korlátozások a közbiztonsági szervek, a tűzoltók és mentők szolgálatban álló járműveire nem vonatkoznak.

82. §.

A világítás.

1. A gépkocsit, az oldalkocsis motorkerékpárt és az ezzel azonos elbírálás alá eső egyéb gépjárműveket elől két fehér fényű, hátul pedig legalább egy lámpával úgy kell megvilá-

gítani, hogy a hátsó rendszámtábla felett középen elhelyezett lámpa fehér fénye felülről a rendszámra, piros fénye pedig hátrafelé essék.

2. Ha a tehergépkocsihoz pótkocsi van kapcsolva, akkor a pótkocsit kell hátul az előbbi bekezdésben írt módon megvilágítani.

4. Oldalkocsis nélküli motorkerékpárt elegendő elől egy fehérfényű lámpával megvilágítani.

5. Reflektoros lámpák használata esetén a 15. §. rendelkezései a mérvadók.

83. §.

A jelzések és jelzőkészülékek.

1. Mielőtt a vezető előzne, a megelőzendő jármű vezetőjének figyelmét két rövid kúrtjelzéssel fel kell hívni arra, hogy őt megfogja előzni.

84. §.

Gépjármű és ijedező állatok találkozása.

1. A vezető a gépjárművet lassítani, szükséghez képest megállni, fenyegető veszély esetén pedig a motorműködést is megszüntetni köteles, ha állat erővel vont járművel vagy szabadon hajtott nyerges, máhás állatokkal való találkozás esetén az állatok nyugtalankodnának.

2. A kocsis (állatok vezetője) kamjának függőleges feltartásával köteles figyelmeztetni a gépjármű vezetőjét az állatok felénkségére és az ijedező állatokat országúton — amennyiben ez lehetséges — a gépjármű haladási irányának háttal kell fordítani.

3. Ha az e szakaszban szabályozott találkozás oly útvonalon történik, amelynek oldalát mélység vagy meredek lejtő határolja, a gépjárművel ilyen esetben a mélység, illetőleg a lejtő oldalán kell megállni, még akkor is, ha az az úttest jobb oldalán van.

85. §.

Zászlócskák használata.

1. A gépjárművön elhelyezni szokott zászlócskák csak olyan méretűek lehetnek, hogy azok a vezetőt a szabad ki látásban ne akadályozzák.

86. §.

A gépjármű elhagyása.

Gépjármű őrizet nélkül csak az úttest szélén és csak akkor hagyható el, ha forgalmi akadályt nem okoz, ezen felül pedig a vezetője hajtóerő működését beszüntette, rob-

banó motoros kocsiknál a motort leállította és arról gondoskodott, hogy a gépjárművet avatatlan egyén el ne indíthassa, továbbá, hogy a gépjármű magától meg ne indulhasson.

87. §.

Közegészségügyi követelmények.

1. A gépjármű vezetője köteles figyelni arra, hogy a gépjármű huzamosabb időn át füstöt ne terjesszen és a gépjárműből gyúlékony vagy robbanóanyag az úttestre ne hulljon.

2. A gépjárművel az elkerülhetetlenül nagyobb zajt okozni, továbbá lakott területen robbanó motorral hajtott gépjárműből az égési terméket hatásos és ki nem kapcsolható hangtompító kikürtülésével szabadon bocsájtani, végül a motort nagy fordulatszámmal huzamosabb ideig üresen járatni (túráztatni) tilos.

88. §.

A pótkocsik vontatása.

Ha a gépkocsival vontatott pótkocsi a gépkocsiból nem lékezhető, úgy a pótkocsin külön fékezőt kell alkalmazni.

89. §.

A nemzetközi forgalmi engedély, nemzetközi vezetői igazolvány és államjelzőtábla.

2. Az 1926. évben Párisban kötött nemzetközi egyezményhez csatlakozott államok területén a gépjárművek szabadon közlekedhetnek abban az esetben, ha a gépjármű nemzetközi forgalmi engedéllyel és államjelzőtáblával, a vezető pedig nemzetközi vezetői igazolvánnyal el van látva.

3. A felsorolt nemzetközi okmányok a kiállításától egy évig érvényesek és nem hosszabbíthatók meg. E nemzetközi okmányok sem a vezető, sem az utasok útlevelét vagy egyéb személyi okmányait nem pótolják.

4. Az államjelzőtábla annak igazolására szolgál, hogy a gépjármű melyik országban kapta a nemzetközi forgalmi engedélyt. Az államjelzőtábla ovális alakú, fehér alapszínű, melyben fekete latin nagy betű jelzi a származási országot.

5. Magyarországot a nemzetközi forgalomban nyomtatott nagy „H” betű jelenti.

6. Az államjelzőtáblát a gépjármű hátsó részén, jól látható helyen úgy kell elhelyezni, hogy a rendszámot megvilágító tábla azt is megvilágítsa.

91. §.

A nemzetközi okmányokkal külföldről érkező gépjárművek és vezetők.

1. A nemzetközi forgalmi engedélyt és a nemzetköz

vezetői igazolványt a belépési és kilépési vámhivatálnál láttamoztatni kell.

2. A szabályszerű nemzetközi forgalmi engedéllyel, államjelző táblával és az illető ország megkülönböztető jelzésével (államjelzőtábla) ellátott gépjárművek, továbbá nemzetközi vezetői igazolvánnyal ellátott vezetők részére az ország területén a nemzetközi okmányok kiállításától számított 1 év tartama alatt ugyanúgy szabad-közlekedést kell biztosítani, mintha a gépjárművet és a vezetőt belföldön látták volna el vezetői igazolvánnyal, illetőleg forgalmi engedéllyel. Őnként értendőik azonban, hogy a külföldről jövő minden gépjármű vezetője is köteles a belföldi közlekedésrendészeti szabályokhoz alkalmazkodni.

93. §.

A nemzetközi egyezményhez nem csatlakozott országokból érkező gépjárművek és azok vezetői.

1. A nemzetközi egyezményhez nem csatlakozott országokból származó gépjárműveket, amelyek csak saját országukban kapott forgalmi engedéllyel és megkülönböztető jelzéssel (rendszám-tábla), továbbá vezetőket, akik csak az ott kapott vezetői igazolvánnyal vannak ellátva, a belépési vámhivatálnak belépési tanúsítvánnyal kell ellátni és a legközelebbi elsőfokú rendőrhatalomhoz átutásítani (rendőrkapitányság, hatósági joggal felruházott rendőrkirendeltség).

2. Ha a rendőrhatalom részéről forgalombiztonsági szempontból sem a gépjármű, sem a vezető ellen nem merült fel észrevétel, a gépjárművet a rendszám-tábla mellé felerősítendő, zöld körben nyomtatott zöld nagy „V” betűs jelzőtáblával látja el és 14 napig érvényes tartózkodási engedélyt ad ki. Együttal átutásítja a gépjármű vezetőjét, illetőleg valószínűs és jogos územtartóját, hogy kilépésekor az igazolványt és a jelzőtáblát a határszéli rendőrhatalomnak adja át, mely azokat a kiszolgáltató rendőrhatalomnak küldi meg.

94. §.

A határszéli forgalom.

1. A jelenlegi magyar határ mentén a határszéli gépjárműforgalomban résztvevő gépjárműnek és vezetőjének — amennyiben nemzetközi okmányuk nincs — a szomszédos állam illetékes hatósága által kiállított forgalmi engedéllyel, illetőleg vezetői igazolvánnyal kell ellátva lennie.

2. Rendszeres járatot fenntartó közhasználatú jármű üzem határszéli forgalomban csak a kereskedelemügyi miniszternek és a belügyminiszternek egyetértőleg kiadott engedélye alapján vehet részt.

3. A határszéli gépjárműforgalom tekintetében egyébként a mindenkorl nemzetközi megállapodások irányadóak.

Mezőgazdasági, ipari és egyéb gépek.

1. A gépjárművekre kiadott általános rendelkezések nem vonatkoznak a géperővel járó mezőgazdasági és ipari gépekre (traktorok, cséplőgépek, motoros fűrészek, faaprítók, stb.), továbbá a géperejű úthengerlőkre, gőz- vagy motor-ekék kötéldobos lokomotívjaira és motonékekre, végül a vontatógépekre, ha azokat a gazdaságon kívül szállításra rendszeresen nem használják.

2. Amennyiben a felsorolt különleges gépjárművek a közúton csak kivételesen közlekednek (szántógépek lokomotívjai) csupán a 2—16. §§-ban foglalt rendelkezésnek vannak alávetve azzal a korlátozással, hogy óránként legfeljebb 10 km. sebességgel haladhatnak.

3. Azokra a különleges gépjárművekre vonatkozólag, melyek közúton rendszeres vontatásra szolgálnak, a gépjárművekre általában irányadó általános rendelkezések érvényesek azzal a különbséggel, hogy

a) ha a különleges gépjármű sebessége óránként 6 km-nél nem nagyobb, úgy a gumitárcsaszorításra vonatkozó előírás alól mentes;

b) ha pedig az óránkénti sebesség 1 km-nél nagyobb, de a 10 km-et nem haladja meg, egy fékszerkezet alkalmazása is elégséges.

A közhasználati jármű fogalma.

Közhasználatú járműnek oly géperejű vagy állati erővel vont járművet kell tekinteni, amellyel személyek vagy áruk vagy egyéb dolgok fuvarozását vagy egyesesen mind személyeknek, mind dolgoknak fuvarozását keresetszerűen gyakorolják és amelyet rendelkezésének megfelelőleg bárki igénybe vehet.

A társaskocsira vonatkozó közrendészeti és egyéb követelmények.

1. Az ülőhelyek és az esetleges állóhelyek számát a kocsiban fel kell tüntetni és a kocsin csak az engedélyezett számú utast szabad szállítani.

2. Megtiltunk jelzett kocsikba utasnak felszállni tilos. Ittas vagy a többi utas ruháját, illetőleg a kocsit tisztaságát veszélyeztető vagy ragályos betegségben szenvedő vagy undort keltő egyénnek a kocsira felszállni tilos.

3. A közbiztonsági közegek kivételével (osendőr, rendőr) tilos a kocsira töltött fegyverrel felszállni, továbbá a kocsin az utasoknak alkalmatlanságot, kárt vagy veszélyt okozó csomagot vinni.

4. A kalauznak és a közönségnek a jármű vezetőjével valamely könnyen kezelhető készülék útján állandó összeköttetésben kell lennie.

5. Ha vezető mellett is van utastülés, attól a vezető ülését teljesen el kell különíteni.

6. Menetközben a kocsi ablakán kihajolni, lépcsőn állni vagy más meg nem engedett helyen tartózkodni tilos.

7. Az utasok a kocsin az érvényben levő rendelkezéseknek, a közrend és a józtlás követelményeinek megfelelően kötelesek viselkedni és az alkalmazottakat kötelességük teljesítésében akadályozni nem szabad.

8. Tilos személyszállító kocsiba, amennyiben idevonatkozó rendelkezések kivételt nem tesznek, bármilyen állatot bevinni. Vadászkutyák -pedig kocsin, amennyiben a kocsi szerkezete megengedi, csak az elsőfokú rendőrhatalóság engedélyével szállíthatók. Tilos továbbá az irányító készülékhez és a biztonsági berendezésekhez nyúlni, a személyzetet jelzések adásával megtevesztani.

9. Szürkülettől és ködben a közlekedési eszköz belsejét

60,200—1939. B. M. számú rendelet.

Kárpátalja területén:

a) a R. 4. §-ában említett új igazolvány kiadását a R.

13. §-ának a) pontjában megállapított kedvezményes díj ellenében 1939. évi október hó 1. napjától 1939. évi november hó 30-ig kell kérni.

b) A R. 13. §-ának b) pontjában megállapított díjat pedig az 1939. évi november hó 30.-a után előterjesztett kérés esetén kell fizetni.

c) Kárpátalja területén cseh-szlovák megkülönböztető jelzésekkel ellátott gépjárműveket valóságos és jogos üzem-bentartója ugyancsak az a) pontban megállapított időtartam alatt köteles megvizsgálás végett bemutatni.

d) A R. 17. §-ának (2) bekezdésében említett és a gépjármű(vek)nek a gépjárműkerület székhelyén kívül való megvizsgálását 1939. évi október hó 15-ig kell kérni.

f) A R. 20. §-ában említett gépjármű, ha annak a vizs-zatateréskor Kárpátalja területén volt a telephelye (továbbiak-ban: kárpátaljai gépjármű), cseh-szlovák megkülönböztető jelzésekkel 1939. évi december hó 1-től nem vehet részt a közúti forgalomban.

3. §.

1. E rendeletbe ütköző kihágások miatt a R. 31. §-a alapján kell eljárni.

2. A R. 32. §-ának (2) bekezdésében foglalt büntető rendelkezéseket kell alkalmazni az olyan kárpátaljai gépjármű-üzembentartóval szemben is, aki a nevében nyilvántar-tott gépjárművel 1939. évi november hó 30.-a után cseh-szlovák megkülönböztető jelzessel vesz részt a közúti for-galomban.

Mezőgazdasági, ipari és egyéb gépek.

1. A gépjárművekre kiadott általános rendelkezések nem vonatkoznak a géperővel járó mezőgazdasági és ipari gépekre (traktorok, cséplőgépek, motoros fűrészek, faaprítók, stb.), továbbá a géperezű úthengerlőkre, gőz- vagy motor-
 élék kötéldobos lokomotívjaira és motorkékre, végül a vonatatógépekre, ha azokat a gazdaságon kívül szállításra rendszeresen nem használják.

2. Amennyiben a felsorolt különleges gépjárművek a közúton csak kivételesen közlekednek (szántógépek lokomotívjai) csupán a 2—16. §§-ban foglalt rendelkezésnek vannak alávetve azzal a korlátozással, hogy óránként legfeljebb 10 km. sebességgel haladhatnak.

3. Azokra a különleges gépjárművekre vonatkozólag, melyek közúton rendszeres vontatásra szolgálnak, a gépjárművekre általában irányadó általános rendelkezések érvé-

4. A kalauznak és a közönségnek a jármű vezetőjével valamely könnyen kezelhető készülék útján állandó összeköttetésben kell lennie.

5. Ha vezető mellett is van utasülés, attól a vezető ülését teljesen el kell különíteni.

6. Menetközben a kocsi ablakán kihajolni, lépcsőn állni vagy más meg nem engedett helyen tartózkodni tilos.

7. Az utasok a kocsin az érvényben levő rendelkezéseknek, a közrend és a józtlás követelményeinek megfelelően kötelesek viselkedni és az alkalmazottakat kötelességük teljesítésében akadályozni nem szabad.

8. Tilos személyszállító kocsiba, amennyiben idevonatkozó rendelkezések kivételt nem tesznek, bármilyen állatot bevinni. Vadászkutyák pedig kocsin, amennyiben a kocsi szerkezete megengedi, csak az elsőfokú rendőrhatalóság engedélyével szállíthatók. Tilos továbbá az irányító készülékhez és a biztonsági berendezésekhez nyúlni, a személyzetet jelzések adásával megfélemlíteni.

9. Szürkületlőtől és ködben a közlekedési eszköz belsejét is jól ki kell világítani.

10. Géperezű társaskocsi és árufuvarozási vállalatokra vonatkozó egyéb különleges rendelkezéseket az érvényben levő külön jogszabályok tartalmazzák. (Lásd a MATEOSZ-ra vonatkozó rendelkezéseket e rendelet végén.)

*A kerékpárról általában.**A kerékpár közúti forgalmának feltételei.*

1. §.

(1) E rendelet szempontjából kerékpárnak — a gyermekjáték hármaskerék kivételével — a gépjárműnek nem minősülő segédmotoros kerékpárokat, valamint az akárhány keréken gördülő lábajtású járóművet kell tekinteni.

(2) A közúti forgalomban csak olyan kerékpárral szabad résztvenni, amely

a) fel van szerelve:

1. olyan megbízható irányítókészülékkel, amellyel gyorsan és biztosan lehet kormányozni,

2. kézi u. n. dörzsfékkal, mely a kerékpár kerékeire hat. Ezt a dörzsféket abban az esetben is fel kell szerelni, ha a kerékpár lábfelekkel u. n. ellenfékkel fékezhető,

3. legalább 30 m. távolságra hallható kézicsengőkészülékkel,

4. szürkületlőtől napkeltéig, sűrű ködben és kellően nem világított hosszabb alagútban elől szintelen üvegtű lámpával (Kresz. 15. §.), hátul jól látható helyen piros prizmával,

b) kerékpár-igazolólapot és rendszámot kapott.

(3) A fényvisszaverő üveget (prizmát) általában a kerékpár hátsó sárhányójának alsó részén a közepén kell felerősí-

tenl. Ha nincs sárhányó a kerékpáron, akkor a fényvisszaverő üveget — ugyancsak hátul — a váz olyan részére és úgy kell felerősíteni, hogy az a kerékpár mögött jövő járóművek lámpái fényét visszatükröztesse. A fényvisszaverő üveg felületének fényvisszaverésre alkalmasnak kell lennie.

(4) A (2)—(3) bekezdésben foglalt rendelkezés alól versenyre készülő, versenyen igazoltan résztvevő, avagy azon igazoltan közreműködő kerékpárosok kerékpárjaira nézve kivételnek van helye (13. §. (7)—(8) bek.)

(5) Külföldi kerékpárosoknak a belföldi közötti forgalomban részvételére a 15. §-ban foglalt rendelkezések az irányadók.

(6) Ez a rendelet a m. kir. honvédség, határőrség és folyamőrőség felszereléséhez tartozó kerékpároknak és e testületek ily kerékpáron közlekedő tagjaira nem vonatkozik.

(7) A (6) bekezdésben említett testületek, valamint a 4. §. (4) bekezdésében megjelölt szervek és intézmény tagjainak tulajdonában levő kerékpárokat azonban ennek a rendeletnek rendelkezéseit alkalmazni kell.

Kerékpárnak igazolólapjal és rendszámtáblával ellátása.

A kerékpár igazolólapja.

2. §.

(1) A kerékpár-igazolólap (1. sz. minta) a kerékpár valóságos és jogos üzembentartója nevére kiállított és a kerékpár üzembentartására jogosító rendőrhatósági engedély, amely vagyoni jogi forgalom tárgya nem lehet.

(2) Kerékpár valóságos és jogos üzembentartójának bejegyzésénél, valamint kerékpárnak tulajdonjogfenntartással eladása esetén követendő eljárás tekintetében a Kresz. 62. §-ának (4)—(5) bekezdésében foglalt rendelkezések az irányadók.

A kerékpár rendszámtáblája.

3. §.

(1) A kerékpár-rendszámtábla (5. §.) (2. sz. minta) téglalap alakú és mind a négy sarkán 20 mm. sugarú körrel kerített. Magassága 126 mm., szélessége 104 mm., a szám és a betű magassága 42 mm., szélessége 23 mm., vonalvastagsága 7 mm., egymásközi távolsága 8 mm. A felső sorban három arab szám, az alsó sorban pedig három nyomtatott latin nagybetű van; a felső és az alsó sor egymásközi távolsága 8 mm.; a felső sorban álló számok felső szélétől és az alsó sorban levő betűk alsó szélétől 17 mm.; továbbá az első számjegy bal és az utolsó számjegy jobb szélétől 95 mm. a rendszámtábla szélétől a távolság. A rendszámtábla fekete alapszínű, a betűk és a számok fehér színűek. A betűk általában szótago(ka)t alkotnak. (Pl.: ABA, BAB stb.)

(2) Az állami tulajdonban lévő kerékpárok rendszámtábláin a harmadik betű helyén vízszintes piros-fehér-zöld sáv van.

A kerékpár-igazolólap és rendszámtábla kiadása.

4. §.

(1) A kerékpárt igazoló-lappal és rendszámtáblával általában a kerékpár valóságos és jogos üzembentartójának lakó- (tartózkodási, telep-) helye szerint illetékes elsőfokú rendőrhatóság (Kresz. 116. §. (2) bek., az alábbiakban e hatóságok: rendőrhatóság) látja el.

(2) A főszolgabíró az (1) bekezdésben említett tennivalókkal indokolt esetben (pl.: ha egyes községek a járás székhelyétől távol vannak) a községi (kör-) jegyzőt is megbízhatja.

(4) A közbiztonsági szervek, a m. kir. pénzügyőrőség és a m. kir. posta a részükről üzembentartandó s az állam tulajdonában lévő kerékpárokat igazolólapjal és — a részükről meghatározott rendszámsorozaton belül — rendszámtáblával maguk látják el. A szükséges űrlapokat a rendőrhatóság biztosítja rendelkezésükre.

A kerékpáron a rendszámtábla elhelyezése.

5. §.

(1) A kerékpár valóságos és jogos üzembentartójának a rendszámtáblát (3. §.) a kerékpáron hátul a kerékpár hátsó kereke síkjára merőlegesen és lehetőleg függőleges síkban, szilárdan rögzítve, úgy kell elhelyezni, hogy a rendszámtábla adatai a kerékpár mögül jól láthatók és jól olvashatók legyenek.

(2) A rendszámtáblát, valamint az alvázon, a szabadonfutó fékagyon levő gyári számot állandóan olvasható állapotban kell tartani; azokat eltakarni vagy bármilyen módon olvashatatlaná tenni, illetőleg olvashatóságukat más jelzésekkel megnehezíteni tilos.

Elveszett, megsérült, használhatatlanná vált kerékpár-igazolólap és rendszámtábla pótlása.

7. §.

(1) Ha a kerékpár-igazolólap adataiban változás áll be, vagy az igazolólap, avagy a rendszámtábla elvesz, megsérül, vagy használhatatlanná válik, ezt a kerékpár valóságos és jogos üzembentartójának — legkésőbb 4 nap alatt — a kerékpárt nyilvántartó rendőrhatóságnál be kell jelentenie.

(3) A kerékpár a rendszámtábla pótlásáig a rendőrhatóság részéről kiadott ideiglenes igazolvánnyal (4. sz. minta) és

az üzembentartó készítette, az eredeti rendszám-tábla adatait feltüntető rendszám-táblával vehet részt a közúti forgalomban. A pótlás megtörténte után azonban a kerékpár csak az új rendszám-táblával közlekedhet, az igazolványt pedig legkésőbb az új rendszám-tábla átvételétől számított négy nap alatt a rendőrhatóságnak vissza kell szolgáltatni.

A kerékpár üzembentartójának kötelelességei s a rendőrhatóság tennivalói a kerékpár adataiban, továbbá az üzembentartó személyében beállott változás, illetőleg a kerékpárnak más rendőrhatóság területére végleges átvitele esetén.

10. §.

(1) Az érdekeltek a kerékpár-igazolólapon adatait érintő mindennemű változást kötelesek az illetékesek rendőrhatóságnál legkésőbb négy nap alatt — az igazolólapon egyidejű felmutatása mellett — bejelenteni. Az alváz, valamint a szabadonfutó kerékpárfélgagy gyári számának változása esetén az új váz, illetőleg az új félgagy tulajdonjogát, illetőleg jogos birtokát is igazolni kell. A lakáscím-változást általában a bejelentőlapszövevény felmutatásával kell igazolni. Valóságos és jogos üzembentartó változása esetén az igazolólapot az új üzembentartónak át kell adni s a jog átruházását a Kresz. 62. §-ának (4) és (5) bekezdésében említett módon kell igazolni. A tulajdonjogfenntartásra vonatkozó feljegyzés törlesztésére nézve a Kresz. 70. §-ának (5) bekezdésében foglalt rendelkezések az irányadók.

(2) Ha a kerékpár valóságos és jogos üzembentartója a kerékpárt végleg más rendőrhatóság területére viszi át, ezt köteles a kerékpárnak az új lakó- (tartózkodási, telep-) helye szerint illetékes rendőrhatóság területére végleges átvitele előtt annál a rendőrhatóságnál bejelenteni, mely a kerékpárt eddig nyilvántartotta. Ha az üzembentartó a kerékpárt a bejelentett időpontban nem vinné át az új lakó- (tartózkodási, telep-) helye szerint illetékes rendőrhatóság működési területére, ezt a kerékpárt eddig nyilvántartó rendőrhatóságnál akár élőszóval, akár írásban az (1) bekezdésben megjelölt időtartam alatt szintén be kell jelentenie.

(3) Ha az üzembentartó a kerékpárt az új lakó- (tartózkodási, telep-) helye szerint illetékes rendőrhatóság területére végleg átvitte, ezt ennél a rendőrhatóságnál megénekítésétől számított négy nap alatt — az igazolólapon egyidejű felmutatása mellett — bejelenteni köteles.

(5) Ha a kerékpár új üzembentartója a kerékpárt végleg más rendőrhatóság területére viszi át, akkor a régi üzembentartó ezt a körülményt annál a rendőrhatóságnál jelenti be, mely a kerékpárt eddig nyilvántartotta. Az új üzembentartó a lakó- (tartózkodási, telep-) helye szerint illetékes

rendőrhatóságnál — az igazolólapon egyidejű bemutatása mellett — kerékpárnak e hatóság területére áthozatalát az ezt követő négy nap alatt köteles bejelenteni. Az új üzembentartó lakó- (tartózkodási, telep-) helye szerint illetékesé vált rendőrhatóság a változásokat mind az igazolólapon, mind a nyilvántartási lapon feljegyzi.

(6) Ha a kerékpárt a közúti forgalomból végleg kivonják, vagy külföldre végleg kiviszik, az üzembentartó ezt a körülményt — a kerékpár igazolólapjának és rendszám-táblájának egyidejű beszolgáltatása mellett — a kerékpárt nyilvántartó rendőrhatóságnál — legkésőbb négy nap alatt — bejelenteni köteles.

Kerékpárosok.

A kerékpárosnak a közúti forgalomban részvétele.

13. §.

(1) A kerékpárosok közötti közlekedésére — a Kresz. 1—15. §-ának a járművek közlekedésére vonatkozó általános rendelkezésein felül — az alábbi rendelkezések irányadók.

(2) Városnak a rendőrhatóság részéről megállapított forgalmasabb belső területén 16 éven aluli gyermek nem kerékpározhat.

(3) A kerékpárosnak a személyazonosság igazolására alkalmas, arcképes okmánnal kell ellátva lennie.

(4) Városban és nagyobb községben a kerékpározást csak azok külső területén szabad gyakorolni (tanulni).

(5) Kerékpárosoknak a közúti forgalomban csak egymás után és az úttestnek a menetirány szerinti bal oldalán szabad haladniuk. Az 1. §. (6) bekezdésében, valamint a 4. §. (4) bekezdésében említett testülletek és szervek tulajdonában levő kerékpáron szolgálatot teljesítő kerékpárosok azonban több sorban is haladhatnak, ha azzal a szembejövő járművek forgalmát nem akadályozzák.

(6) Kerékpáros lakott területen óránként legfeljebb 20 km. sebességgel haladhat, még akkor is, ha az út teljesen szabad.

(7) Városban és községben kerékpárral csak lépésben haladó járművet szabad előzni.

(8) Kerékpárral útkeresztezésen áthaladni s egyik utóból a másikba bekanyarodni — a Kresz. 5. §-ának (1) bekezdésében megállapított előfeltételek fennforgása esetén is — legfeljebb csak a lépésnek megfelelő (de 6 km.-es óránkénti sebességénél nem nagyobb) sebességgel szabad. Az említett helyeken nagyobb sebességgel csak akkor szabad, illetőleg kell bekanyarodni, vagy áthaladni, ha arra a rendőrhatósági közeg — a közlekedési eszközök torlódásának elkerülése céljából — megfelelő jelzéssel utasítást ad.

(9) Tilos a kerékpárosnak más közlekedési eszközzel

versenyt futni, embereket állatokat és járóműveket körülkeríteni, járóműhöz kapaszkodni és általában olyasmit elkövetni, ami a személy- és vagyónbiztonságot, a közlekedés zavartalanságát veszélyezteti, vagy állatok megriasztására alkalmas.

(10) Ha a forgalom biztonsága s a személy- és vagyónbiztonság megkívánja, továbbá zárt sorokban menetelő katonai vagy egyéb alakulatokkal, körmenettel, temetéssel, rendőrhatalósági, csendőrségi, tűzoltó- és mentőkoosikkal találkozás esetén azok elvonulását a kerékpáros köteles a kerékpárról leszállni és azt kézen vezetni. Ugyanez a kötelessége akkor is, ha makrancoskodó lófogattal, vagy olyan állatokkal találkozik, amelyek félnek a kerékpártól.

(11) Közúton kerékpárosmutatványnak (pld. a kormány elengedése stb.) nincs helye.

(12) Tilos ebeket a kerékpárhoz pórásra kötve futtatni.

(13) Tilos kerékpárral járóművet vontatni.

(14) Kerékpáros — az e célra készített kétüléses kerékpár (tandem) kivételével — kerékpárján városok és községek belső területén utast egyáltalán nem, egyéb helyen pedig felnőtt egyént nem szállíthat. Utas azonban csak abban az esetben szállítható, ha az a kerékpáron úgy helyezhető el, hogy a kerékpáros mindkét kezét ilyenkor is szabadon használhatja és a kerékpárral a személy- és vagyónbiztonságot nem veszélyezteti és általában a közlekedés rendjét nem zavarja.

(15) A kerékpáron csak olyan csomagot szabad vinni, mely a forgalom rendjét nem zavarja, a közlekedés biztonságát nem veszélyezteti és amely a kerékpárost nem akadályozza abban, hogy mindkét kezét szabadon használhassa.

(16) Ha a hatósági közeg a járművek részére tilos jelzést ad, a kerékpáros köteles kerékpárjáról leszállni és a szabad út jelzéséig kerékpárja mellett állni.

(17) Kerékpárt a gyalogjárón tolni — a házakból kijövetel és oda bemenetel esetét kivéve — tilos.

(18) Ahol járda nincs, a kerékpárosnak a gyalogosok zavartalan közlekedésére is figyelemmel kell lennie.

(19) Legalább 15 kerékpáros egységes vezetési alatt álló zárt csoportja az úttestnek a haladásiránya szerinti baloldalon egymás mellett kettős sorban is haladhat, ha ezzel sem a szembejövő, sem az előző járművek forgalmát nem akadályozza.

(20) Aki kerékpárral vesz részt a közúti forgalomban, annak a kerékpár igazolólapját magával kell vinnie s a közbiztonsági közegnek — felhívására — mind ezt, mind a személyazonosság igazolására alkalmas arcképes igazolványt fel kell mutatni.

(21) Kerékpárkölsönzéssel keresetszerűen foglalkozó cégnek a részéről kölcsönadott kerékpár igazolólapja helyett a cég által kiállított igazolványt kell a kerékpár kölcsön-

vevője részére kiadni. Az igazolványon a kölcsönző cég nevét, telephelyét, a kölcsönvevő családi és utónevét, továbbá lakáscímét, valamint a kerékpár rendszámát, végül azt kell feltüntetni, hogy a kölcsönzés határideje (év, hó, nap, óra) mikor jár le. Aki ilyen kölcsönkerékpárral vesz részt a közúti forgalomban, annak a (22) bekezdésben említett esetben az igazolólap helyett a kölcsönző cég igazolványát kell felmutatni.

(22) A rendőrhatalóság versenyen, illetőleg azon részvétel céljából edzésen igazoltan résztvevő, illetőleg verseny rendezésében igazoltan közreműködő kerékpárosnak megengedheti, hogy kerékpárját a versenyre, illetőleg edzésre menet és arról jövet, továbbá a verseny és az edzés tartama alatt rendszámátábla nélkül használhassa. (1. §. (4) bekezdés.)

(23) A rendőrhatalóság a kerékpárnak — a (22) bekezdésben foglaltak alapján — rendszámátábla nélkül használatát mind a versenyen, illetőleg az edzésen résztvevő, mind az azokon közreműködő kerékpárosok részére a Magyar Kerékpáros Szövetség igazolása alapján engedélyezi.

(24) Kerékpárt közterületen őrízetlenül hagyni csak akkor szabad, ha a kerékpáros megfelelően (pld. lákattal lezárt drótkötéssel) gondoskodott arról, hogy a kerékpárt más ne használhassa.

Kerékpárőrző helyek létesítése.

14. §.

(1) Nagyobb forgalmú városokban — a kerékpárlopások számának lehető csökkentése érdekében — kívánatos, hogy az önkormányzati közigazgatási testületek a rendőrhatalóság részéről arra alkalmasnak minősített közterületen kerékpárőrző helyeket létesítsenek.

(2) Kerékpárőrző helyek órétül csak feddhetetlen előéletű és nemzethűség szempontjából kifogás alá nem eső férfiak alkalmazhatók. Ily alkalmazásnál a hadirokkantakat, vitézeket, tűzharcosokat, hadilányokat, munkaképtelen tűzharcosok családját fenntartó fiait és azokat, akik a világháborúban résztvettek, előnyben kell részesíteni. A kerékpárőrzés díját szabályrendeletben kell megállapítani.

Külföldi kerékpáros a belföldi közúti forgalomban.

15. §.

(1) Külföldi kerékpáros kerékpárjával az ország területére érkezésétől számított 80 napig igazolólap és rendszámátábla nélkül vehet részt a közúti forgalomban.

(2) Az illetékes határszéli útlevelellenőrző hatóság az ország területére kerékpárral belépő külföldi úti-okmányába a belépés időpontján felül azt is bejegyezni köteles, hogy a külföldi az ország határát kerékpárral lépte át.

(3) Az (1) bekezdésben említett időponton túl a külföldi is csak akkor vehet részt kerékpárjával a belföldi közúti forgalomban, ha az 1. §. (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek eleget tesz.

Kerékpár-alkotórészeknek piacon árusítása.

17. §.

Piacon kerékpár-alkotórészek nem iparszerű árusítása tilos.

Büntető rendelkezések.

21. §.

Ha a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, aki

a) olyan kerékpárral vesz részt a közúti forgalomban, amelynek felszerelése az 1. §. (2) és (3) bekezdésében megállapított követelményeknek nem felel meg;

b) a rendszámtáblát nem e rendelet 5. §-ának (1) bekezdésében meghatározott módon és helyre erősíti;

c) az 5. §. (2) bekezdésében foglaltak ellenére a rendszámtáblát, továbbá a kerékpárvázba, a szabadonfutó fékagya útját cégjelzést és a gyártási számot nem tartja olvasható állapotban, azokat eltakarja, bármi módon olvashatatlanná teszi, avagy a rendszámtáblát az elrendelt jelzéssel kívül más jelzéssel látja el;

d) a 7. §. (1) bekezdésében megállapított idő alatt nem jelenti be, hogy a rendszámtábla megsérült és olvashatatlanná vált és a rendszámtábla pótlását nem kéri.

22. §.

(1) Ha a cselekmény súlyosabb rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, aki

a) a 7. §. (1) bekezdésében megszabott idő alatt nem jelenti be, hogy a kerékpár igazolólapja (2 §. (1) bek.) megsérült vagy olvashatatlanná vált vagy elveszett;

b) az ideiglenes igazolványt — e rendelet 7. §-ának (3) bekezdésében foglaltak ellenére — az azt kiállító rendőrhatóságnak a rendszámtábla pótlása után — legkésőbb 4 nap alatt — vissza nem szolgáltatja, illetőleg a rendőrhatóság részéről kiadott rendszámtábla helyett az ideiglenes rendszámtáblát használja;

c) a 10. §. (1)—(3) és (5)—(6) bekezdésében meghatározott bejelentési kötelezettségének a meghatározott idő alatt nem tesz eleget;

d) a kerékpár-igazolólapot vagy az ideiglenes igazolványt a közúti forgalomban nem tartja magánál (7. §. (3) bek., 13. §. (3) bek.);

e) a 18. §. (2)—(17), (20) és (24) bekezdésében foglalt rendelkezéseket megszegi;

f) ha a külföldi — a 15. §. (3) bekezdésében foglaltak ellenére — kerékpárjával a 15. §. (1) bekezdésében meghatározott időn túl anélkül vesz részt a belföldi közúti forgalomban, hogy az 1. §. (2)—(3) bekezdésében megállapított kötelezettségének eleget tett volna;

g) mint gyáros, vállalkozó, iparos a részéről gyártott vagy összeállított kerékpárt — a 16. §. (1) bekezdésében foglaltak ellenére — cégjelzéssel és gyártási számmal nem látja el;

h) piacon kerékpár-alkotórészeket — a 17. §-ban foglalt korlátozó rendelkezés megszegésével — elad;

i) mint kézi zálogtulajti engedélyese — e rendelet 18. §-ában foglaltak megszegésével — kerékpárt zálogba vesz.

23. §.

A 21. és 22. §-ban megállapított kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntetőbíró, a m. kir. rendőrség működése területén a m. kir. rendőrség hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a belügyminiszter bírskodik.

1. számú minta

a 116.000/1938. B. M. sz. rendelet 2. §-ának (1) bekezdéséhez.

(Ezen az okmányon csak a hatóság eszközölhet feljegyzést.)

A . . . . . rendszámú kerékpár igazolólapja.

Gyártmány: ..... Alvás szám: .....

Szabadonfutófékagya száma: .....

Hivatalos feljegyzések (lakáscím-változás esetén az előző lakáscímét olvashatóan kell áthúzni).

A z ü z e m b e n t a r t ó				A hatóság tagjának aláírása. Pécset.
év, hó naptól	családi és utóneve	foglalkozása	lakása (ker., út, utca, tér, házszám)	

A m. kir. rendőrség ..... kapitánysága.

.....-i járási főszolgabíró.

Kerékpár rendszáma: .....

Ideiglenes igazolvány.

.....-i ..... ker., ... lakos,
 ..... szám, ... emelet, ... ajtószám alatti ..... lakos,
 a fenti rendszámú kerékpár üzemmentartója bejelentette, hogy
 rendszámablaja használatlaná vált.
 olvasztott.

A kerékpár a rendszámábla pótlásáig a közúti forgalomban ezzel az igazolvánnyal és az üzemmentartó részéről készített ideiglenes rendszámablával vehet részt.

Kelt..... 19... évi ..... hó ...n.

Hivatalos bélyegző.

..... aláírás.

103. §.**A járművek terhelése és a kerekek abroncsozása.**

1. A közúti forgalomban csak oly közlekedési eszköz használható, melynek kerekei az úttestet nem rongálják.

5. A kerékabroncsok felületének kiugrások és folytonossági hiányok nélkül simának kell lennie. Az abroncsokat tilos az úttest rongálására alkalmas szegekkel csavarokkal felerősíteni, melynek feje az abroncs síkjából kiáll.

7. Városok belső területén kerékkötő láncot használni tilos, hóláncot pedig csak sík jégen szabad alkalmazni.

104. §.**A járművek megjelölése.**

1. Minden kocsitulajdonos köteles kocsiját megfelelő jelzőtáblával ellátni, melyen a tulajdonos nevét (cégét), lakóhelyét (telephelyét) és a vármegye nevét jól olvashatóan fel kell tüntetni.

2. A kizárólag iparszerű áru fuvarozásra szolgáló járműveken ezen felül fel kell tüntetni a jármű önsúlyát és raksúlyát (legnagyobb hordképességét) is.

3. A teherkocsi jelzőtáblájának 25×85 cm., a személy-

szállító és kézikocsi táblájának 15×20 cm. nagynak kell lenni.
 4. A jelzőtáblát a teher- és kézikocsikon a kocsik jobb oldalán kívül, míg kizárólag személyszállításra használt kocsikon a kocsik belsejében (fűkördeszka) úgy kell elhelyezni, hogy az jól látható legyen.

105. §.**A befogott állatok száma.**

1. Kétkerekű teherkocsi elé legfeljebb öt lovat vagy más vonóállatot, kétkerekű személykocsi elé legfeljebb három lovat, négykerekű teherkocsi elé legfeljebb nyolc lovat vagy hat ökröt, négykerekű személykocsi elé legfeljebb hat lovat lehet fogni, úgy azonban, hogy egy sorban csak négy állat lehet.

2. Ha a vonóállatok száma ötnél több, akkor az állatokat legalább két vezetőnek kell vezetni.

3. A vonóállatoknak megállapított száma nem vonatkozik oly útszakaszokra, melyeken hosszú és meredek lejtők vannak, továbbá mezőgazdasági gépek vontatására és nagyobb havazás esetére.

4. Rugós, továbbá ragályos betegségben szenvedő elcsigázott állatot járműbe fogni tilos. Harapós lovat szájkosárral kell ellátni. Rugós ló alatt oly nyílván rosszindulatú állatot kell érteni, mely a közelbe jutó járókelők testi épségét állandóan veszélyezteti.

106. §.**A kocsihoz állatok kötése.**

1. A kocsihoz hátul kettőnél több állatot vagy vonóállatok mellé két állatnál többet kötni tilos.

2. Nagyobb forgalmú város belső területére a vonóállatokkal együtt növendék állatot (csikót, stb.) szabadon bevinni tilos.

E § értelmében nagyobb város alatt főként a törvényhatósági joggal felruházott városokat kell érteni.

107. §.**Az állatok védelme.**

1. A kocsik elé fogott vagy szabadon hajtott, avagy nyerges, máhás állatokat durván ütlegetni, bántalmazni, kínozni tilos. A kocsik terhelésénél az állatok erejére is figyelemmel kell lenni.

2. Az elsőfokú rendőrhatalóság az állatok védelme érdekében meredek helyre sáros vagy síkos úton nagyobb teher (rakomány) szállítását megtilthatja.

108. §.**Több kocsi vontatása.**

Kettőnél több kocsit egymáshoz akasztani tilos. Nem

esnek e tilalom alá a mezőgazdasági eszközök (vetőgép, stb.) abban az esetben, ha megfelelő kapcsolószerkezetük van, továbbá a kubikosok, akik legfeljebb három kocsit kapcsolhatnak egymáshoz.

109. §.

Az állati erővel vont járművek hajtása és az állatok vezetése.

1. Forgalmasabb közutakon állati erővel vont járművet és szabadon hajtott állatot nem hajthat, illetőleg nem vezethet az, aki életének 16. évét még nem töltötte be. A kocsisnak, illetőleg a vezetőnek a kocsit, illetőleg az állatot hajtás közben elhagyni tilos.

Az életkorra vonatkozó korlátozás vidéki helyeken kizárólag gazdálkodás körében történő kisebb fuvarozás vagy állathajtás esetére nem vonatkozik.

2. Állati erővel vont közhasználatú járművet, továbbá iparszerű fuvarozással foglalkozó vállalat ily járművét csak az hajthatja, aki a helyhatósági szabályrendeletben megállapított hajtási jogosítvánnyal rendelkezik.

110. §.

Az ostorpattoztatás eltiltása.

Városokban és községekben szabadon hajtott, nyerges vagy máhás állatokkal találkozás esetén az ostort pattogtatni tilos.

111. §.

A sebesség.

A kizárólag személyszállításra szolgáló kocsit óránként legfeljebb 20 km. sebességgel, társzerek és egyéb teherszállító kocsik, továbbá rugó nélküli szekerek városokban csak lépésben, míg rugókon nyugvó kisebb teherkocsik mérsékelt ügetésben haladhatnak.

112. §.

A világítás.

Az állati erővel vont járműveket és kézikocsikat közutakon elől a jármű (kézikocsi) jobb oldalán legalább egy fehér világítótesttel kell megvilágítani, hátul pedig fényvisszaverő üveggel (prizma) kell ellátni, míg a társzereket hátul is meg kell világítani. Városokban a kézikocsikat hátul piros prizmával is fel kell szerelni.

Az állati erővel vont járműveket és a kézikocsikat úgy kell megvilágítani, hogy a szembejövő és az előző járművek vezetői a járműnek, illetőleg a rákománynak az úttest jobb oldala felé levő terjedelméről tájékozódhassanak.

E rendelkezés nem vonatkozik a kizárólag gazdasági célt szolgáló falusi járművekre, (szekerekre, szánokra stb.) de csak akkor, amikor azokat csupán a gazdálkodás körében szükséges vidéki, helyi (pl. gazdaság — tanya közötti) fuvarozásra használják. Ha azonban ily járművek bármely célból távolabbi közötti vagy nagyobb városok belterületét érintő forgalomban vesznek részt, a fenti rendelkezés értelmében azokat is megfelelő világító készülékkel, illetve fényvisszaverő üveggel kell ellátni.

2. Tűzveszélyes, robbanó vagy robbantó anyagokat szállító járművek megvilágítására megfelelő szerkezetű biztosító lámpát kell használni.

3. Csengővel csak szánba fogott lovakat lehet ellátni, de a szánt e rendelkezés értelmében szintén meg kell világítani. Befogott vagy szabadon hajtott állatoknak a gazdálkodás körében egyes vidékek helyi szokásainak megfelelően csengővel való ellátása nem esik e tilalom alá.

114. §.

Gépjárművezetői magántanfolyamok engedélyezése.

Gépjárművezetők keresetszerű kiképzésével csak az foglalkozhatik, aki erre engedélyt kap. Az engedélyt a belügyminiszterrel egyetértőleg a kereskedelemügyi miniszter adja meg.

118. §.

Büntető rendelkezések.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással kell büntetni azt, aki;

a) azért, mert a közútiak igénybevétele alkalmával a közlekedés rendjéhez és a hatósági közegek útasításához nem alkalmazkodott vagy a gépjárművekre vonatkozó egészségügyi rendelkezéseket megszegte, emiatt két éven belül már büntetve volt és a közlekedésrendészeti szabályt vagy hatósági intézkedést, illetőleg tilalmat újból megszegi;

b) a járművön a megkülönböztető jeleket nem, vagy nem e rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelő helyre erősíti vagy az ilyen jelzést eltávolítja, megváltoztatja, eltakarja, olvashatóságát bármilyen módon megnehezíti, avagy az elrendelt táblákon kívül más táblákat vagy jelzéseket alkalmaz;

c) aki az első segélynyújtást vagy közlekedési baleset okozása esetén a jelentkezési kötelezettségét elmulasztja;

d) aki e rendeletben megállapított követelményeknek, illetőleg kellékeknek meg nem felelő járművet, vagy pótkocsit tart forgalomban;

e) a hátsó rendszámablát megvilágító fényforrást nem

az e rendeletben megállapított helyen helyezi el, illetőleg nem az e rendeletben megállapított helyre erősíti;

f) a hátsó rendszámtábla megvilágítására nyolc gyertyafénynél gyengébb fényforrást használ;

g) a járóművet megállapíthatóan szabályellenesen, gondatlanul és mások testi épségét veszélyeztető módon vezeti;

h) a gépkocsi alvázába beültetett forgalmi rendszámot megváltoztatja vagy olvashatóságát bármilyen módon megnehezíti;

i) pótkocsit engedély nélkül vontat;

j) gépjárművezetői magántanfolyamot engedély nélkül tart fenn;

k) gépjárművezető jelöltként felelős oktató nélkül vagy városok és községek belső területén, úgyszintén forgalmas utakon rendőrhatósági engedély nélkül gyakorolja a vezetést;

l) a közúti forgalomban gépjárművet az előírt vezetői igazolvány nélkül vezet vagy vezetői igazolványát másnak átengedi, avagy a visszavont vezetői igazolványt a hatóságnak be nem szolgáltatja;

m) mint gépjármű valóságos és jogos üzembentartója olyan egyént alkalmaz vezetőknek, akiről tudja, hogy megfelelő vezetői igazolványa nincs, vagy azt tőle visszavonták.

Kihágás miatt e §. alapján 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni annak a gépjárműnek valóságos és jogos üzembentartóját, illetőleg azt, aki;

a) a forgalomképesnek és forgalombiztosnak nem talált gépjármű részére kiadott engedélyt a kiállításától, a „Vizsgálatról” jelzésű táblát pedig a kiadástól számított 24 óra alatt a gépjárműkerület illetékes elsőfokú rendőrhatóságának vissza nem szolgáltatja;

b) a rendszámtáblát a gépkocsin, illetve a gépkocsin és a pótkocsin nem szilárdan helyezi el;

c) a rendszámtáblát a gépkocsin, illetve a gépkocsin és a pótkocsin úgy helyezi el, hogy a rendszámtáblák vagy azok egyike gépjárműnek, illetőleg a pótkocsinak szerkezeti részein vagy kocsiszekrényén, avagy a sárhányónak külső részein túl nyúlik;

d) oldalkocsi nélküli motorkerékpáron a rendszámtáblát hátul helyezi el;

e) a hátsó rendszámtábla megvilágítására olyan fényforrást használ, mely mellett a hátsó rendszámtábla minden egyes betűje és számjegye 25 m. távolságról nem olvasható el;

f) a hátsó rendszámtáblát megvilágító fényforrás hátrafelé világítására nem tömpített fényforrást használ;

g) a gépjárműnek, illetőleg a gépjárműnek és pótkocsinak véglegesen valamely más gépjárműkerületbe való átvitelét, az átvitelnek időközben bekövetkezett akadályát, illetőleg az átvitel megtörténtét a régi, illetőleg az új gépjárműkerület illetékes elsőfokú rendőrhatóságnál nem jelenti be;

h) a gépjármű, illetőleg a gépjármű és pótkocsi üzembentartójának személyében és gépjárműkerületben beállott változásokat a régi, illetőleg az új gépjárműkerület elsőfokú rendőrhatóságának nem jelenti be.

Belföldi rendszámtáblával ellátott közúti gépjárműveknek közúti adóbélyeggel való ellátása.

76,000/VII. a.—1933. sz. P. M. rendelet.

1. §.

Közúti adóbélyeggel kell ellátni az összes belföldi rendszámtáblával ellátott gépjárműveket, tekintet nélkül arra, hogy a gépjármű adóköteles vagy adómentes és tekintet nélkül arra, hogy a gépjármű kinek a tulajdonában áll.

3. §.

Mentések a közúti adóbélyeg alkalmazása alól:

a) azok a gépjárművek, melyek az érvényben levő rendelkezések értelmében rendszámtáblával nem látandók el;

b) azok a gépjárművek, melyek rendszámtábláján nemzeti színű pajzs alakú jelzés van;

c) a m. kir. posta tulajdonában levő azok a gépjárművek, amelyeknek rendszámtábláján négyszög alakú mézőnyben a nemzeti szín sávjal vízszintesen láthatók és a rendszámtábla P betűvel van ellátva.

4. §.

1. A közúti adóbélyeg annak igazolására szolgál, hogy a gépjármű után a közúti adó az adóbélyegen feltüntetett időtartamára kiegyenlített;

2. érvényességük időtartama szerint vannak évi, negyedévi és havi közúti adóbélyegek.

5. §.

1. Évi közúti adóbélyeggel kell ellátni azt a gépjárművet, amely után az adófizetésre kötelezett a gépjármű közúti adóját a naptári év végéig előre, egy összegben befizette.

2. Negyedévi közúti adóbélyeggel kell ellátni azt a gépjárművet, amely után az adófizetésre kötelezett a gépjármű közúti adóját a fennálló rendelkezéseknek megfelelően negyedévi részletekben fizeti.

3. Havi közúti adóbélyeggel kell ellátni azt a gépjárművet, amely után az adófizetésre kötelezett a forgalmi engedélyt csak egy havi időre váltja ki, avagy pedig külön engedély alapján a közúti adót havi részletekben fizeti.

6. §.

1. A közúti adóbélyeg, amely „Közúti adóbélyeg” kör-

felirattal van ellátva és az érvényességi időtartamot is feltünteti, 10 cm. átmérőjű vízjeles papíron kétféle különböző színű, 9 cm. átmérőjű alyomattal és $\frac{1}{8}$ cm. széles fehér széllel készül. Az alyomatok közül az egyik az egész 9 cm. átmérőjű területen végig halad, míg a másik alyomat a rendszám és bélyegző alkalmazására üres mezőket tartalmaz.

2. Az évi közúti adóbélyeg feltűnően az illető naptári évet (pl. 1937.);

a negyedévi közúti adóbélyeg a naptári év számának utolsó két számjegyét és az évnegyed első és harmadik havának lerövidített jelzését (pl. 37. jan.—márc., ápr.—jún., júl.—szept., illetőleg okt.—dec.);

a havi közúti adóbélyeg pedig a teljes naptári évet és az illető hónap lerövidített jelzését (pl. 1937. jan., febr., márc., ápr., máj., jún., júl., aug., szept., okt., nov., dec.) tünteti fel.

7. §.

1. Az adóbélyeget a gépkocsin a szélvédő üvegnek belső oldalának alsó — a kormánykerékkel ellenkező — sarkában, a szélvédő üveggel el nem látott gépkocsin pedig az e célból felszerelt üveglapon kell elhelyezni.

2. Motorkerékpároknál a közúti adóbélyeg külön e célra készült köralakú, az egyik oldalon üveglemezés tokban nyer elhelyezést. A tokot az első kerék kettős villájának elülső szárán, annak a sárhányó feletti részén a menetirányra merőlegesen — az üveg oldalal előre — kell felerősíteni és pedig az oldalkocsi nélküli motorkerékpároknál a haladás irány szerinti jobboldalon, oldalkocsis motorkerékpároknál pedig az oldalkocsival ellentétes oldalon.

26. §.

1. Pénzügyőri és közbiztonsági közegek kötelesek azt a gépjárművet, amely szabályszerű közúti adóbélyeg nélkül vesz részt a közúti forgalomban, a legközelebbi rendőrőrszobához vagy pénzügyőri szakaszhoz vagy községházához állítani, ahol a gépjármű rendszámabláját és igazolólapját be kell vonni. Egyben a gépjármű vezetőjének igazolványt kell kiadni abból a célból, hogy a gépjármű vezetője a gépjárművel a telephelyre (garage) eljuthasson, az igazolványban a gépjármű telephelyét (garázst) és azt a legrövidebb útvonalat kell feltüntetni, melyen a gépjárművel a telephelyre (garázsbá) kell haladni.

2. A bevont rendszámablákat és igazoló lapot, valamint a tényállásról felvett jegyzőkönyvet, illetve jelentést az illetékes gépjárműkerület elsőfokú rendőrhatalmához kell haladéktalanul beszolgáltatni.

3. A gépjárművet nem kell előállítani abban az esetben, ha a gépjármű vezetője a gépjármű esedékes közúti adójának a megfizetését szabályszerű adóbélyegnyugtával igazolja.

27. §.

1. Bélyeghamisítás vétségét követi el és két évig terjedhető fogházzal, hivatalvesztéssel és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésével büntetendő az 1932. évi XXI. t.-c. 3. §-a értelmében az, aki közúti adóbélyeget felhasználás vagy forgalombahozás végett utánoz vagy hamisít;

aki közúti adóbélyeget akár utáznaként, akár nem utáznaként jogosulatlanul előállít vagy jogtalanul alkalmaz, továbbá aki az előbbieket szerint tiltott módon utánozott, meghamisított, előállított vagy alkalmazott közúti adóbélyeget tudva felhasználja vagy forgalomba hozza.

2. Bélyeg csalárd használatának vétségét követi el és egy évig terjedhető fogházzal, hivatalvesztéssel és politikai jogainak felfüggesztésével büntetendő az 1932. évi XXI. t.-c. 4. §-a értelmében az, aki a valódi közúti adóbélyegről felhasználás vagy forgalombahozatal végett az értéktelenítés jelét — nevezetesen az adóbélyegre reáírt rendszámot, hivatalos körbélyegzést eltávolítja, a korábbi értéktelenítés nyomát újabb értéktelenítés jelével leplezi vagy az adóbélyeget az értéktelenítés eltávolítására alkalmas anyaggal vonja be, továbbá

aki a tiltott módon megváltoztatott vagy már felhasznált bélyeget újból tudva felhasználja vagy forgalomba hozza.

3. Fenti cselekmények kísérlete büntetendő.

4. Az 1. és 2. bekezdésben meghatározott cselekmény az 1932. évi XXI. t.-c. 5. §-a értelmében büntetett és 5-évig terjedhető börtönnel, politikai jogok felfüggesztésével és hivatalvesztéssel büntetendő, ha a tettes ily cselekmény miatt már el volt ítélve és a büntetés kiállításától 10 év még nem telt el vagy ha a tettes a bélyeghamisítással üzletszerűen foglalkozik.

A közúti közlekedésrendészeti szabályzat némely rendelkezésének értelmezése.

261.340—1929, sz. B. M. rendelet.

1. §.

A 4. §. 2. bekezdése szerint 10.000-nél nagyobb létszámú községekben és városokban az egyes járművek vezetőinek személyazonosságuk igazolása végett valaminő okmány (cselédkönyv, adóív) kell rendelkezniök. Ezt a rendelkezést vidéken azokkal a gazdálkodásuk körében fuvarozó helybéli gazdálkodókkal és alkalmazottjikkal szemben, akiket a helyi rendőrhatalom és közegek amúgy is személyesen ismernek, nem kell alkalmazni.

2. §.

A 6. §. 3. bekezdésében említett autóbuszok megkülönböztető jele 25 cm. átmérőjű, kerek, átíróan piros-fehér mezőkre osztott tárcsa, amelyet a kocsi felső keretén felfelé túlterjedően a menetirány szerinti jobb oldalon a kocsiszelekre nyílnak kell alkalmazni.

E megkülönböztető tárcsákat — az előállítási költségért megfelelő díjért — a gépjárókerület szerint illetékes elsőfokú rendőrhatóságok bocsájtják az igénylők rendelkezésére. Csakis a rendőrhatóság által kiszolgáltatott ily tárcsákat szabad megkülönböztető jelzéssel alkalmazni.

E tárcsákat csak azok a személyszállító vállalatok igényelhetik (az előbb említett illetékes rendőrhatóságoknál), amelyeknek előre meghatározott útvonalon rendszeres járatú személyszállító közhasználatú gépjáróművállalat fenntartására szabályszerű engedélyük van.

Az ily megkülönböztető jelzéssel ellátott személyszállító autóbusz azonban a sötétség beálltával csak abban az esetben tarthat igényt a közúti forgalomban kivételes elbánásra, ha a tárcsája is megfelelően meg van világítva.

3. §.

A 15. §. 1. bekezdését úgy kell értelmezni, hogy nappal az alagútban a járóműveket csak akkor kell kivilágítani, ha az alagút nincs kellően megvilágítva.

4. §.

A 47. §. 2. bekezdésének rendelkezését egyelőre csak a kiépített állami, törvényhatósági és vasúti hozzájáró utakon elhelyezett sorompókra kell alkalmazni és ezeknek a sorompóknak megvilágításáról, illetőleg megfelelő fényvisszaverő-üveggel való ellátásáról legkésőbb 1930. március 1-ig kell gondoskodni.

5. §.

A 94. §. 2. bekezdésében említett járóműizem alatt rendszeres járatot fenntartó vállalatot kell érteni.

6. §.

A 105. §. 4. bekezdése értelmében többek között rugós lovat sem szabad járóműbe fogni. Ez alatt oly nyilván rosszul indult állapotot kell érteni, amely a közelébe jutó járókelők testi épségét állandóan veszélyezteti.

7. §.

A 106. §. 2. bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából az említett nagyobb forgalmú város alatt főként a törvényhatósági joggal felruházott városokat kell érteni.

8. §.

A 109. §. 1. bekezdésében megállapított életkorral kapcsolatos korlátozó rendelkezés vidéki helyeken kizárólag gazdálkodás körében történő kisebb fuvarozás vagy állathajtás esetére nem vonatkozik.

9. §.

A 111. §-ban említett „kizárólag személyszállításra szolgáló kocsikkal” a megállapított sebesség szempontjából azonos elbírálás alá kell venni vidéki városokban a rugó nélküli

üres falusi szekereket akkor, amidőn azokat csak személyszállításra használják.

10. §.

A 112. §. 1. bekezdésének rendelkezése természetesen nem vonatkozik a kizárólag gazdasági célt szolgáló falusi járóművekre (szekerekre, szánokra stb.), de csak akkor, amikor azokat csupán a gazdálkodás körében szükséges vidéki, helyi (pl. gazdaság, tanya közti) fuvarozásokra használják. Ha azonban ily járóművek bármely célból távolabbi közúti vagy nagyobb városok belterületét érintő forgalomban vesznek részt, az idézett rendelkezés értelmében azokat is megfelelő világító készülékkel, illetve fényvisszaverő üveggel kell ellátni.

Befogott vagy szabadon hajtott állatoknak a gazdálkodás körében egyes vidéki, helyi szokásoknak megfelelően csengővel való ellátása nem esik a 112. §. 3. bekezdésének tilalma alá.

127,000/1932. B. M. számú belügyminiszteri rendelet kivonata.

6. §.

1. Az 1. fejezet 1. §-ának 4. bekezdése értelmében a gépjáróművet és pótkocsikat megvizsgálásukkal egyidejűen új rendszám táblákkal és igazoló lappal is el kell látni.

2. A gépjáróműveken elől elhelyezendő téglalap alakú és mind a négy sarkán 5 mm sugarú körrel gömbölyített rendszám tábla magassága 90 mm, szélessége 255 mm, a jelek (betűk, számok) magassága 60 mm, szélessége 28 mm, vonalvastagsága 9 mm, egymás közötti távolsága 14 mm, a második betű s az első számjegy közötti távolság (térköz) 35 mm, a tábla bal-szélétől az első betű, jobbszélétől pedig az utolsó szám 19 mm, míg a tábla alsó és felső szélétől mind a betűk, mind a számok 15 mm távolságra vannak. E tábla baloldalán nyomtatott két latin nagy betű, jobboldalán pedig három arabs számjegy van.

3. A 2. és 6. bekezdésben említett rendszám táblák úgy készülnek, hogy azokon a fennálló törvényes rendelkezések értelmében a közúti gépjáróművek után fizetendő közúti adó esedékes részének megfizetését igazoló adójegy is elhelyezhető legyen.

4. A hátsó rendszám tábla közel négyzet alakú és mind a négy sarkán 5 mm sugarú körrel gömbölyített. A gépkocsi hátsó rendszám táblájának magassága 295 mm, szélessége 236 mm, a jelek (betűk és számok) magassága 110 mm, szélessége 52 mm, vonalvastagsága 15 mm, egymás közötti távolság 20 mm, az első és felső jelek közötti távolság 25 mm, a tábla jobb-, illetőleg balszélétől az első, illetőleg az utolsó számjegy 20 mm, betűk 56 mm, míg a tábla alsó és felső szélétől mind a betűk, mind a számok 25 mm távolságra vannak. Az oldalkocsi motor-kerékpár hátsó rendszám táblájának magassága 185 mm, szélessége 165 mm, a jelek (betűk, számok) magassága 64 mm, szélessége 32 mm, vonalvastagsága 12 mm, egymás közötti és felett távolsága 14 mm, a tábla jobb-, illetőleg balszélétől az első

illetőleg az utolsó szám 20,5 %, a betűk 43,5 %, míg a tábla alsó és felső szélétől mind a betűk, mind a számok 21,5 % távolságra vannak. A hátsó rendszámtáblának felső részén három arabs számjegy, alattuk pedig nyomtatott két latin nagy betű van.

5. Ugyanazon a gépkocsin, oldalkocsis motorkerékpáron elhelyezett első és hátsó rendszámtábla betűinek és számjegyeinek azonosaknak kell lenniük.

6. Az oldalkocsi nélküli motorkerékpár rendszámtáblájának mindkét oldalán ugyanazoknak a betűknek és számoknak kell lenniük.

7. A magánhasználatban levő gépjárművek, továbbá a telephelyről (garázs) fuvarozó személygépkocsik, végül a közterületről fuvarozó személygépkocsik (autótaxi) ügyvezett tartalékkocsijának rendszámtáblái fehér alapszínűek, a számjegyek és a betűk pedig fekete színűek (3. sz. minta).

8. A 7. bekezdésben nem említett közhasználatú gépjárművek rendszámtáblái fekete alapszínűek, a számok és a betűk fehér színűek (4. sz. minta).

9. Az állami tulajdonban levő gépjárművek rendszámtáblái fehér alapszínűek, az elől elhelyezendő rendszámtáblán a számok előtt, a hátsó rendszámtáblán pedig a három fekete arabs számjegy alatt csak egy fekete nyomtatott latin nagy betű van, míg a jobboldali betű helyén keskeny fekete vonallal körülvett négyszög alakú mezőben a nemzetiszín sávjai vízszintesen láthatók. A négyszög alakú mező magassága és szélessége a betű magasságával és szélességével (2., 4. bek.) azonos (5. sz. minta).

10. A gépjármű, illetőleg a gépjármű és pótkocsi valóságos és jogos üzembentartója köteles az eddig használt rendszámtáblákat az új rendszámtáblák átvételekor a rendőrhatalóságnak (1. §. 1. bek.) beszolgáltatni. A rendőrhatalóság (1. §. 1. bek.) e régi rendszámtáblákat az Országos Közlekedésrendészeti Bizottságnak küldi meg.

7. §.

1. A rendőrhatalóság (1. §. 1. bek.) a gépjármű részére kiadott új rendszámot a gépkocsi alvázának jobb első részébe, motorkerékpároknál a kormányrudat tartó hüvelybe a régi rendszám fölé üti. Ha az új rendszámnak az említett helyen való beütése akadályba ütköznék, akkor a Kresz, 62. §-ának 9. bekezdése értelmében kell eljárni.

2. Az új rendszámtábla(ka)t (6. §.) és az új igazolólapot (11. §.) a forgalombiztosnak és fozgalomképesnek talált gépjármű részére is csak akkor szabad kiadni, ha a gépjármű valóságos és jogos üzembentartója a m. kir. adóhivatal (m. kir. adófelügyelőség) bizonyítvánnyal igazolja, hogy a gépjárművet semmiféle köztul adóhatralék sem terheli.

8. §.

1. Forgalmi engedéllyel (próbaengedéllyel) ellátott gépjárműveken az Országos Közlekedésrendészeti Bizottság mélynyomású bélyegzőjével ellátott és a rendőrhatalóság (1. §. 1. bek.) részéről kiadott rendszámtáblákat a következőképpen kell elhelyezni:

Elöl: a) gépkocsin a haladás irányában a jobboldali sárhányón, vagy a hűtő előtt a világító testeket összekötő rúd közepén;

b) oldalkocsis motorkerékpáron és oldalkocsinélküli motorkerékpáron a sárhányón a menetiránnyal párhuzamos síkban úgy kell elhelyezni, hogy a rendszámtábla adatait mindkét oldaláról jól lehessen olvasni.

Hátul: gépkocsin, oldalkocsis motorkerékpáron, pótkocsin, illetőleg több pótkocsi vontatása esetén az utolsó pótkocsi hátsó részén jól látható és jól megvilágítható helyen úgy kell elhelyezni, hogy a rendszámtábla alsó éle az úttest burkolatától, illetőleg a talajtól legalább 30 cm. magasan legyen.

2. A rendszámtáblákat a gépjárműre, illetőleg a gépjárműre és pótkocsikra szilárdan és úgy kell felerősíteni, hogy a tábla (táblák) a gépjárműnek, illetőleg a pótkocsiknak se szerkezeti részein, se a karosszérián, se sárhányójának külső részén túl ne nyúlják (nyúljanak).

3. Oldalkocsinélküli motorkerékpáron rendszámtáblát hátul elhelyezni nem szabad.

14. §.

1. Tehergépjármű, illetőleg tehergépjármű és pótkocsi(k) valóságos és jogos üzembentartója köteles a nevében nyilvántartott tehergépjármű, illetőleg a tehergépjármű és pótkocsi(k) család és utónevét, foglalkozását, lakó- (telep-) helyét (utca, házszám) jól olvashatóan a tehergépjármű, illetőleg a tehergépjármű és pótkocsi(k) jobboldalán (jobb oldalfalán) kívül jól látható helyen felerősített táblán feltüntetni, vagy a tehergépjármű, illetőleg a tehergépjármű és pótkocsi(k) jobb oldalfalára kívül ráfesteni.

2. Az 1. bekezdésben felsorolt adatoknak táblán feltüntetése esetén a táblának fehér alapszínűnek, 25 cm. szélesnek és 35 cm. hosszúnak kell lennie, a betűknek és számoknak pedig fekete színűnek kell lenniük (10. számú minta).

Kőborcigányok ellenőrzése.

257.000/1928. sz. B. M. rendelet.

2. §.

Csendőrök kötelesek a kőborló cigányokat, akár munkakerülésből úzik a vándorlást, akár munkakeresés vagy valamely foglalkozás címe alatt teszik azt, bárhol találják is őket, azonnal tartóztassák fel és fegyveres kísérettel állítsák a legközelebbi rendőrhatalóság elé.

3. §.

Kóborló cigányoknak és hasonló elemeknek az ország határára való belépését vagy egyenként való beszivárgását feltétlenül meg kell akadályozni és őket lehetőleg ugyanazon az úton kell az országból eltávolítani, melyen bejöttek.

Ha pedig az illetőségi vagy lakóhelyeket kétségtelenül meg lehet állapítani, a rendőrhatalóság kíséret mellett odatozolásukat köteles elrendelni.

6. §.

A csendőröknek köz- és állategészségügyi szempontból különös gondot kell fordítaniok arra is, hogy a kóborló cigányok a vásároknak még csak a közelébe se juthassanak.

1500/1916. B. M. rendelet.

1. §.

A cigányoknak kóborolni tilos. A cigányt akkor kell kóborának tekinteni, ha rendes lakelyét igazolni nem tudja.

3. §.

A kóborcigány tartózkodási helyétől kijelölt község előjárósága köteles az odakísért kóborcigányok őrzéséről — szükség esetén a csendőrség megfelelő megerősítésével — gondoskodni.

A csendőröknek a kóborcigányok ellenőrzésénél, őrzésénél, motozásánál a községi előjáróságnak segínyt kell nyújtani.

11. §.

Köteles a községi előjáróság (városi hatóság) minden olyan nyilvántartott cigánynak (férfinak, nőnek), aki a tizenhetedik életévét betöltötte, vagy ilyen korúnak látszik, névre szóló és személyleírását is tartalmazó cigányigazolványt díjtalanul kiállítani.

Ezt az igazolványt a nyilvántartott cigány köteles gondosan megőrizni és állandóan magánál hordani, ha pedig elvesztené, helyette haladéktalanul másolatot kérni.

12. §.

A magánosok a kóborcigányt csak községi igazolvány alapján alkalmazhatják munkára.

18. §.

A nyilvántartott cigány engedély nélkül nem hagyhatja el a község belterületét, illetőleg munkateljesítés közben annak határát.

141,118/1931. sz. K. M. rendelet.

1. §.

Cigányok részére a jövőben vándoripari és házalási engedély csupán annak a vármegyei törvényhatóságnak területére korlátozva adható meg, amely törvényhatóság területén az illetőnek rendes lakóhelye van. Önként értesődik, hogy ha a vándoripari vagy házalási engedélyt kérelmező cigány

törvényhatósági joggal felruházott városban lakik, a vándoripari vagy házalási engedély, — amennyiben az említett tevékenységre a város területén meg van engedve, — a város területére s egyben azon vármegyei törvényhatóság területére is vonatkozik, amely vármegyében az illető város fekszik.

2. §.

A vándoripari vagy házalási engedéllyel rendelkező cigányok foglalkozásuk gyakorlása közben csupán egyedül járhatnak, segédet még a házaló cigányok sem tarthatnak, családtagjaikat nem vihetik magukkal és foglalkozásuk gyakorlása céljából járóművet nem használhatnak.

Adománygyűjtés. 6189/1923. sz. B. M. rendelet.

1. §.

Hatósági engedély nemcsak közvetlen készpénz és természetbeni adományok gyűjtéséhez, hanem a gyűjtésnek bármilyen közvetett módjához (pl. jótékony célú mulatságok rendezéséhez, árucikkeknek, műtárgyaknak jótékony célra forgalombahozatalához vagy kisorsolásához, sajtótenményekre való előfizetéseknek közcél támogatása címen nagyobb tömegben gyűjtéshez, stb.) szintén szükséges.

14. §.

Kihágást követ el és elzárással kell büntetni azt, aki a szükséges hatósági engedély nélkül adományokat gyűjt vagy a kapott engedéllyel a cél vagy az adományozó közönség hátrányára visszaél, az ellenőrzést megnehezíti vagy megghiúsítja.

15. §.

Magánszemélyeknek saját céljaikra engedély nélkül való gyűjtés a Kbt. 66. §-ába ütköző koldulás.

A könyöradománygyűjtésnek, koldulásnak, továbbá a munkatelepen szegények és munkanélküli tnségesek támogatásának szabályozása.

172,000/1936. sz. B. M. rendelet. 81,000/1924. sz. B. M. rendelet.

1. §.

Könyöradományt gyűjteni (koldulni) csak előzetes hatósági engedély alapján szabad.

2. §.

Az egészben vagy részben gyógy- vagy üdülőhelyé nyilvánított községek területén mindennemű könyöradománygyűjtés (koldulás) tilos. Az említett helyekre könyöradománygyűjtési (koldulási) engedély egyáltalán nem adható.

Előbbi bekezdés alá nem eső helyeken is csak az a nagykorú, erkölcsi és közrendészeti szempontból kifogás alá nem eső magyar állampolgár kaphat könyöradománygyűjtési (koldulási) engedélyt, aki elemi csapás vagy önhibáján kívül

beállott nagyobb mérvű károsodás következtében segélyezésre szorul.

3. §.

A könyöradománygyűjtési engedélyt a főszolgabíró adja ki. Az engedély legfeljebb egy járás területére és legfeljebb három hónapra adható ki.

5. §.

Hadirokkantak és hadigondozottak részére csak e rendelet keretein belül adható ki könyöradománygyűjtési engedély. Az engedélyes hadigondozott mivoltát az engedélyben feltüntetni nem szabad. Az engedély kiadása alkalmával figyelmeztetni kell a hadigondozottat, hogy koldulás közben hadigondozott mivoltára hivatkozni nem szabad, továbbá tilos olyan ruhát vagy jelvényt viselnie, mely azt a téves látszatot keltheti, hogy az illető hadigondozott mivolta kényszeríti a könyöradománygyűjtésre.

6. §.

Az engedély személyre szól, azt másra átruházni nem lehet. Ha az engedélyt kérő oly testi fogyatkozásban vagy betegségben szenved, mely miatt a könyöradománygyűjtést személyesen nem folytathatja, az engedélybe úgy az engedélyes, mint a könyöradománygyűjtésre jogosult hozzátartozója nevét is be kell jegyezni.

A könyöradománygyűjtést az engedélyesnek csak 18. évét betöltött erkölcsi és közrendészeti szempontból kifogás alá nem eső, magyar honos hozzátartozója folytathatja.

7. §.

E rendeletnek hatálybalépésével valamennyi kiadott könyöradománygyűjtési (koldulási) engedély hatályát veszti.

11. §.

Munkaképtelen szegények támogatására adománygyűjtési engedély nem adható.

E rendelet hatálya a Kormányzóné Ő Főméltósága részéről évenként indított inszegenyhítő mozgalommal kapcsolatos adománygyűjtésre és a diplomákban szokásos gyűjtésre nem terjed ki.

18. §.

Kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő az:

a) aki könyöradománygyűjtés (koldulás) közben hadirokkant vagy hadigondozott minőségére hivatkozik vagy e minőséget feltüntető ruhát, jelvényt, stb. visel;

b) aki személyére szóló könyöradománygyűjtési (koldulási) engedélyt másra átruházza, vagy azt felhasználás végett másnak átadja.

19. §.

E kihágások felett első- és másodfokon a közigazgatási hatóság, harmadfokon a belügyminiszter bíraskodik.

20. §.

E rendelet hatálybalépésével a 81,000/1924. sz. B. M. rendelet hatályát veszti.

Melléklet.

Könyöradománygyűjtési engedély.

Magengedem, hogy N. N. _____ lakos, aki tűzvész következtében súlyos anyagi helyzetbe jutott, saját részére _____ járás területén _____-ig könyöradományokat gyűjthesse.

A járás területén gyógy- és üdülőhelyé nyilvánított _____ községek területén könyöradományokat gyűjtteni (koldulni) tilos.

Kelt _____

pecsét, aláírás,

A gyűjtésre jogosított személyi adatai.

Neve: _____, lakóhelye: _____

életkor _____, vallása: _____
személyleírása: _____

pecsét, aláírás.

Rádió. 9557/1927. sz. K. M. rendelet.

1. §. Rádió alatt azt a berendezést értjük, amely villamoság útján fémvezeték nélkül vagy fémvezetéken nagy váltakozású áramok segélyével, jeleknek, írásnak, híreknek, képeknek és hangoknak adására vagy vételezésre szolgál.

13. §. Rádióadóberendezést csak a m. km. posta tarthat üzemben.

Rádióadó berendezés létesítésére magánszemély és közsület kaphat engedélyt.

25. §. A vevőberendezést az engedélyes bárhova magával viheti. Az engedélyt magánál kell tartania.

54. §. A rádió lényeges alkatrészeit és kész készülékeket csak előzetes engedély alapján szabad forgalomba hozni, venni, eladni, elajándékozni, szállítani vagy külföldről behozni.

68. §. A kirendelt rendelkezéseit megszegi, hivatalból üldözendő kihágást követ el.

A feljelentést a főszolgabíróhoz kell megtenni.

Sajtótermékek házaló és utcai terjesztésének szabályozása. 1158/1920. sz. M. E. rendelet.

4. §.

Sajtótermékeknek házalás vagy utcán való terjesztésével kizárólag csak azok foglalkozhatnak, akik az illetékes rendőrhatalóságtól erre igazolványt kaptak.

6. §.

Az igazolványnak tartalmaznia kell az elárusító nevét,

korát és lakását, az igazolvány nyilvántartási számát, azoknak a sajtótermékeknek a felsorolását, melyeknek terjesztésére az elárúsító vállalkozott és annak a területnek a megjelölését, melyben az igazolványban felsorolt sajtótermékeket terjesztheti.

8. §.

A sajtótermékeknek házaló vagy utcai terjesztője köteles igazolványát állandóan magánál hordani és azt bármely közbiztonsági közeg kívánságára felmutatni.

Azt, aki újságelárúsítói igazolványát felmutatni nem tudja, a közbiztonsági közeg a sajtótermékek további terjesztésétől haladéktalanul eltiltja, a nála levő sajtótermékeket őrizetbe venni és a tettet, ha ismeretlen vagy személyazonosságát igazolni nem tudja, a rendőrhatalóság elé állítani köteles.

Hasonló eljárás követendő azokkal szemben is, akik — bár elárúsító igazolvány birtokosai — oly sajtótermékek terjesztésével is foglalkoznak, melyeknek utcai vagy házaló terjesztését a hatóság nem engedélyezte, illetőleg melynek terjesztésére az igazolvány őket nem jogosítja fel.

Az ellenőrző közbiztonsági közegek azt az elárúsítót, akinek — bár szabályszerűen kiállított igazolványa van ugyan — de nem a részére engedélyezett és az igazolványban feltüntetett utca-területen foglalkozik sajtótermékek terjesztésével, a további elárúsítástól szintén eltiltani és a nála talált sajtótermékeket lefoglalni köteles.

11. §.

Házaló vagy utcai terjesztésre szánt minden sajtótermék első (külső) lapján az illető példány árának szembetűnő módon nyomtatásban fel kell tüntetnie lennie.

A hírlapok és folyóiratok házaló és utcai terjesztése reggel hat órától, vasárnapokon reggel hét órától a mindenkori záróráig van megengedve.

E korlátozás a pályaudvari terjesztésre nem vonatkozik.

Utcákon és tereken sajtótermékeknek elhelyezésére szánt asztaloknak, állványoknak, tábláknak oly módon való felállítását, mely az utcai forgalmat akadályozza, a közbiztonsági közegek megakadályozni kötelesek.

12. §.

Az elárúsítónak tilos a sajtótermék címén és árán kívül egyebet, pl. egyes közlemények címét és tartalmát kiabálni vagy a sajtóterméket tovakodó módon kínálni.

A rendőrhatalóság engedélye nélkül tilos az elárúsítónak terjesztése közben gyermeket, főleg csecsemőt magával vinni és maga mellett tartani. Életük 12. évét betöltött fiataloknak azonban vak, béna vagy nagyon elgyengült árusítókat kísérőként vezethetnek.

Ponyvairódalom elleni védekezés. 60,002/1923. B. M. sz. r.

A rendőri hatóságok és közegek (csepddörök) kötelesek

Sajtótermékeknek házalás útján vagy utcán terjesztésére rendőrhatalósági igazolvány és karszalag kiadása.

115.950/1938. zs. B. M. rend.

Sajtótermékeknek házalás útján vagy utcán terjesztésére jogosító igazolvány.

1. §.

Sajtótermékeknek házalás útján vagy utcán terjesztésére jogosító tevékenység folytatására az e rendelethez mellékelt szövegű igazolványt (alábbiakban: igazolvány) kell használni. (1. sz. minta.)

Sajtótermékeknek házalás útján vagy utcán terjesztésére jogosult személyeknek karszalaggal a th. jogú városokban is ellátása.

2. §.

1. Az 1. §-ban említett tevékenység folytatására jogosult személyeket az arcképes igazolványon felül az igazolvány nyilvántartási számát feltüntető karszalaggal a törvényhatósági jogú városokban is el kell látni.

2. Az elsőfokú rendőrhatalóság a karszalag viselését megyei városban és nagyközségben is kötelezővé teheti abban az esetben, ha ez a hatályosabb ellenőrzés szempontjából szükséges.

Karszalag és nyilvántartási számot feltüntető táblácska.

3. §.

1. A m. kir. rendőrség budapesti főkapitánya, valamint a törvényhatósági jogú város m. kir. rendőrkapitányságának vezetője hatósága területén az igazolvánnyal együtt sárgaszínű karszalagot és a sajtótermék elárúsítói igazolvány nyilvántartási számát feltüntető ovális alakú táblácskát ad ki.

2. Az 1. bekezdésben említett táblácskát a karszalagra az igazolvány tulajdonosa köteles szilárdan ráerősíteni.

Az igazolvány kiadása, visszavonása.

5. §.

3. Az igazolvány személyre szóló rendőrhatalósági jogosítvány. Ezt, valamint a karszalagot és az igazolvány nyilvántartási számát feltüntető táblácskát másnak átadni nem szabad.

Az igazolványban névszerint fel nem sorolt sajtótermékek terjesztési engedélye másolatának a terjesztőnél tartása.

6. §.

Sajtótermék-elárúsítói igazolvánnyal rendelkező személy az igazolványában névszerint fel nem sorolt sajtótermékek-

nek házalás útján vagy utcán terjesztésére jogosító engedély másolatát az ily sajtótermékek terjesztése alkalmával magánál tartani s azt a rendőrhatósági közegnek — kívánságára — felmutatni köteles.

A karszalag viselése.

7. §.

A karszalagot általában a bal karon, ha pedig ennek akadálya lenne, akkor oly módon kell viselni, hogy a karszalagra erősített tábláskán levő valamennyi arab szám állandóan jól látható és jól olvasható legyen. A számokat eltakarni, vagy olvashatóságukat bármilyen módon megnehezíteni tilos.

Az igazolvány, a karszalag és a táblácska visszaadása.

9. §.

Ha az igazolvány tulajdonosa sajtótermékek utcai vagy házaló terjesztésével már nem kíván foglalkozni, az igazolványt, a karszalaggal és a nyilvántartási számot feltüntető táblácskával együtt köteles beszolgáltatni annak a rendőrhatóságnak, amely azokat kiadta.

Büntető rendelkezések.

11. §.

1. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, aki rendőrhatósági igazolvány és az igazolványnak sárga színű karszalagra erősített nyilvántartási számát feltüntető táblácska nélkül az utcán vagy házalva sajtóterméket terjeszt.

2. a) aki a nevére kiállított igazolványt, karszalagot és az igazolvány nyilvántartási számát feltüntető táblácskát másnak átadja (5. §. (9) bek.).

b) az igazolvánnyal rendelkező személyt, aki az igazolványában névszerint fel nem sorolt sajtótermékeknek házalás útján vagy utcán terjesztését engedélyező hatóság engedélye másolatát az említett sajtótermékek utcán vagy házalás útján terjesztése alkalmával nem tartja magánál és azt rendőrhatósági közegnek — kívánságára — fel nem mutatja (6. §.).

c) az igazolvánnyal rendelkező személyt, aki a karszalagot és az arra erősített táblácskát nem a 7. §-ban meghatározott helyen és módon viseli, illetőleg a számokat eltakarja vagy olvashatóságukat bármilyen módon megnehezíti.

d) aki az igazolványt, a karszalagot és táblácskát a 9. §-ban meghatározott esetben vissza nem szolgáltatja, annak a rendőrhatóságnak, amely azokat kiadta.

4. Az 1—2. bekezdésben felsorolt kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntető bíróság, a m. kir. rendőrség működése területén pedig a m. kir. rendőrség hatáskörébe tartozik.

a ponyvairodalom (fantasztikus detektívregények, a jó erkölcsebe ütköző pornografikus könyvek, képek, levelezőlapok, el nem ismert szekták vallásos jelmezbe öltöztetett céltatos röpíratái) utcai terjesztését az eddiginél szigorúbban ellenőrizni, az engedély nélkül terjesztőket a főszolgabírónál, illetve rendőrkapitánynál feljelenteni.

Selejtes sajtótermékek (naptárkiadványok) terjesztésének megakadályozása. 127,491/1927. sz. B. M. rendelet.

Az országos és hetivásárokon, valamint házalás útján igen sok silány ponyvairodalmi sajtótermék kerül részben minden engedély nélkül, részben hatósági engedély alapján is forgalomba. Különösen selejtes naptárkiadványok vannak elterjedve a falusi nép között.

A belügyminiszter útasította az utcai terjesztéshez előírt engedély megadására jogosult hatóságokat, hogy az utcai árúvás, házalás útján vagy vásárokon terjesztetni kívánt sajtótermékeknek nemzeti, erkölcsi, szociális és általában kulturális szempontból való szakszerű felülvizsgálása végett a törvényhatósági, népművelési bizottság közreműködését vegyék igénybe és az engedélyezéseknél szigorúan járjanak el.

A rendőrhatóságok kötelesek a sajtótermékek, különösen pedig a ponyvajellegű naptárak utcai, főleg pedig házalás útján és vásárokon való terjesztését fokozottabb szigorúsággal, szükség esetén egy-egy razzia útján ellenőrizni, az engedély nélkül terjesztett sajtótermékeket őrizetbe venni és a kihágási eljárást megindítani.

Nyilvános tánctanítás. 229,230/1925. sz. B. M. rendelet.

1. §.

Nyilvános tánctanítással csak az foglalkozhatik, akinek szabályszerű oklevele van és ennek alapján kiadott rendőrhatósági engedéllyel rendelkezik.

Az engedélyt a főszolgabíró, illetve a rendőrkapitány adja meg.

9. §.

Minden táncmester köteles a magyar nemzeti táncokat (csárdás, kórmagyar, palotás, stb.) legalább is a külföldi táncokkal egyenlő óraszámban tanítani. Közös leckeegyakorló órák tartását a rendőrhatóságoknak be kell jelenteni.

10. §.

A helyiségeknek közegészségügyi, tűz- és közrendészeti szempontokból kifogástalannak kell lennie.

11. §.

Oktatósegédként csak az alkalmazható, akinek ugyanolyan képesítése van és ugyanolyan személyi feltételekkel rendelkezik, mint a táncmester. Az alkalmazás a rendőrhatóságnak bejelentendő.

16. §.

A gyermekeket és felnőtteket külön csoportban kell oktatni.

A felnőttek csoportjába csak 18. évüket betöltött férfiakat és 16. évüket betöltött nőket szabad felvenni.

Gyermekek oktatása 20 óráig, felnőttek oktatása 28 óráig tarthat.

17. §.

Nyilvános táncoktatás csak iskolaszerűen folytatható.

18. §.

Az oktatási órákon csak a tanulók szülői vagy hozzátartozói lehetnek jelen.

19. §.

A tánciskolában a főszolgabíró által engedélyezett, aláírásával és pecséttel ellátott oktatási díjak jegyzékét, valamint a dohányzási tilalomra vonatkozó figyelmeztetést feltűnő helyen ki kell függeszteni.

20. §.

Frissítőül szolgáló ivóvíz, gyümölcsnedvek (málnaszörp) és nyers gyümölcs kivételével semminemű ital- és ételneveket árúsítani vagy kiszolgálni nem szabad.

A szokásos záróvizsgák alkalmával é tilalmak egy részét a főszolgabíró külön rendeletben felfüggesztheti.

A nyilvános tánciskolában tartani szokott közös gyakorló leckeóra (u. n. ösztáncóra) vonatkozó rendelkezések módosítása, 198,098/1984. sz. B. M. körrendelet.

Nyilvános tánciskolákban tartani szokott közös gyakorló leckeórán (ösztáncon) — mind a városokban, mind a községekben — a tánciskola 17. évét még be nem töltött növendékének csak szülő vagy felügyeletre alkalmas hozzátartozó kíséretében szabad megjelennie és onnan csak ennek kíséretében szabad távoznia.

Annak a nőnek, aki a tánciskolának nem növendéke, a közös gyakorló leckeórán csak akkor szabad résztvennie, ha 17. évét betöltötte. Ez a közös gyakorló leckeórán kíséret nélkül is részt vehet.

A leányoknak azonban — akár növendékei, akár nem növendékei a nyilvános tánciskolának — a közös gyakorló leckeóráról csak szülő vagy felügyeletre alkalmas kísérő kíséretében szabad az ösztáncról eltávoznia.

A táncmesterképzés és nyilvános táncoktatás szabályozásáról szóló rendeletek egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése, 191,219/1981. sz. B. M. rendelet.

1. §.

Ha a táncmester valahol nyilvános tanfolyamot óhajt

112,600—1937. sz. B. M. rendelet.

1. §.

1. Tánciskolában tartandó tanfolyamra — Budapest székesfőváros és a többi törvényhatósági jogú város kivételével — a felnőttek csoportjába csak 16. életévüket betöltött férfiak és a 15. életévüket betöltött nők vehetők fel.

2. Budapest székesfővárosban és a többi törvényhatósági jogú városban táncanfolyamra a felnőttek csoportjába felvehető nők és férfiak életkora tekintetében továbbra is a 229,230—1925. B. M. számú rendelet 16. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezések az irányadók.

2. §.

Közös gyakorló leckeórákon (u. n. ösztáncokon) — a használandó hangszerekre tekintet nélkül — négy tagú zenekar szerepeltethető.

tartani, még a rendőrhatósági engedély kiadása előtt is hirdethet ugyan, díjakat azonban csak a rendőrhatósági engedély kiadása után szedhet.

2. §.

A felsorolt frissítőkön kívül oukorkát is lehet árulni. A zenekar négy személynél többől nem állhat. Cimbalom használata meg van engedve.

3. §.

A rendőrhatósági engedély tartama alatt a táncmester akkor is jogosult közös gyakorló órákat tartani, ha részletes tanfolyamra jelentkező nincs. A közös gyakorló órák idejét a rendőrhatóságnak be kell jelenteni.

A közös gyakorló órákon azok is résztvehetnek, akik a tánciskolának nem növendékei.

Közös gyakorló leckeórák községekben vasár- és ünnepnapon, továbbá hetenként egy hétköznapon 23 óráig tarthatók. A részletes tanfolyam a közös gyakorló leckeóra kezdete előtt egy órával befejezendő.

4. §.

Kihágás miatt 15 napig terjedhető elzárással kell büntetni azt a tánc mestert:

a) aki az oktatási díjakat a nyilvános tánc tanfolyam tartására jogosító rendőrhatósági engedély kiadása előtt veszi fel;

b) aki évenként nem jelenti be írásban a rendőrhatóságnak, hogy a nyilvános tánc tanítást ugyanabban a községben óhajtja folytatni;

c) aki gyermekek oktatását 20 órán túl, felnőttek oktatását pedig városokban 24 órán, községekben 23 órán túl folytatja;

d) aki tánciskolájában négynél több főből álló zenekart alkalmaz;

e) aki nyilvános tánc tanításra jogosító rendőrhatósági engedély nélkül közös gyakorló leckeórát (össztáncot) tart;

f) aki közös gyakorló leckeórákat (össztáncot) a 3. §-ban megállapított napokon kívül is tart és azt az ott meghatározott időpontban nem fejezi be;

g) aki azokon a napokon, melyeken közös gyakorló leckeórákat (össztáncot) tart, az általános és részleges tanfolyamot a közös gyakorló leckeóra (össztánc) kezdete előtt egy órával nem fejezi be.

5. §.

E rendeletbe ütköző kihágások felett a főszolgabíró, városokban a rendőrkapitány, harmadfokon a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

Melléktörvények és rendeletek tárgymutatója.

	Lap- szám
Adománygyűjtés	135
Adóbélyegre vonatkozó rendelkezések	127
Alkalmi utilap Romániába és Csehszlovákiába	84
Alkalmi utilap Szerbiába	88
Apaállatok kötelező megvizsgálása	52
Autóbusz sebessége	108
Allatgészségügyi törvény	41
Allatgészségügyi törvény végrehajtási rendelete	43
Allatok vezetése és hajtása	102
Ártézi kutak és földalatti gyűjtőmű	13
Barlang felfedezése	6
Befogott állatok száma	123
Birtokos utilagolvány Romániába és Csehszlovákiába	86
Büntető rendelkezések. Hn.	26
Büntető rendelkezések	52
Cselédeknek gazdájukhoz való visszavezetése	40
Cselédlőgnél elsősegélynyújtás	37
Ebzárlat	52
Előzés tilos	94
Erdőtörvény	8
Erdőrendészeti áthágások	7
Erdőrendészeti áthágások elévülése	7
Erdei lopások elszaporodása	5
Erdei lopások minősítése	10
Erdei kihágás nem büntetettik	10
Erdei kihágások	7
Erdei kihágás elévülése	11
Fertőző állati betegségek	41
Fékek használata	96
Fogadóknban és szállodákban alkalmazható szobalányok és asszonyok	64
Gépjármű felszerelése	105
Gépjármű határszéli forgalma	111
Gyalogosok haladása	100
Halásztörvény	25
Halászati novella	26
Halászati tilalom nyílt vizekben	30
Halászatra mérgező anyag, vízlecsapolás, zsillipek, gátak melletti tilos halászat	26
Halászejgyek kiállítására és illetteke	81
Halfajok legkisebb mérete	30

	Lap- szám
Halak szállítása	31
Hangjelzések alkalmazása	95
Harminc napra érvényes halászejgy	31
Hatósági közeg karjelzése	96
Házaló kereskedés	76
Házilpari kenyérsütés	72
Hőfűtés, hegyomlás esetén a közlekedés biztosítása	89
Idény halászejgy	31
Ijúság védelme szeszes italok kiszolgáltatása tárgyában	66
Ijedező állatok gépjárművel való találkozás esetén	109
Ipartörvény és novella	68
Iparban foglalkoztatott gyermekek, fiatalok és nők védelme	69
Italmérésnél és árusításánál egészségügyi rendszabályok	63
Italmérők ellenőrzése	62
Járdák tisztántartása	102
Jároművek terhelése	122
Jároművek megjelölése	122
Jároművek megvilágítása	98, 108 és
Jároművezető karjelzése	95
Kerékpárokra vonatkozó rendelkezés	113
Kompok forgalma	88
Korcsmai hitelre vonatkozó rendelkezés	66
Kóborolmányok ellenőrzése	133
Kódexre vonatkozó büntető rendelkezések	125
Könyvradomány gyűjtés	135
Közegészségi ügyek	53
Közérkölciség védelme	56
Közúti rendszabályra vonatkozó kiegészítő rendelkezések	129
Közhasználatú gépjármű vezetői	108
Közhasználatú gépjárművek fogalma	112
Közlekedési kódex	92
Külföldieknek magyar területen való lakhatásáról szóló 1903. évi V. t.-c.	77
Külföldieknek ellenőrzésére vonatkozó 100,000/1930. B. M. rendelet	78
Külföldi munkás és belföldi munkaadó viszonya	82
Lúgkő, lúgkőoldat forgalombahozása	54
Lőtűgyverek, löszerek, robbanó- és robbantóanyagok	13
Magyar állampolgár állandó lakóhelyének megváltoztatása s ennek bejelentési kötelezettsége	82
Meg kell állani a járműnek	96
Mezőrendőri törvény	32
Mezőrendőri kihágások súlyosabb büntetése	36
Mezőőrök fegyverviselési joga	25
Mezőgazdasági és ipari gépjárművek	112
Nemzetközi forgalmi engedély	110

	Lap- szám
Nyilvános táncoktatás	139
Pincérek és pincérnők érintkezése vendégekkel szemben	67
Ponyvairodalom	188
Pótkocsik vontatása	106 és 110
Prostitúció szabályozása	57
Rádióra vonatkozó rendelet	137
Rádión közvetített istentisztelet	68
Rákokra tilalmi idő	30
Ragadozó és kártékony állatok mérgezése	20
Sajtótermékek terjesztésének szabályozása	137
Segélynyújtás gépjármű balesetnél	104
Sütőipari munka	69
Szerb-magyar határszéli forgalom ellenőrzése	88
Szerb határszéli utligazolványok	83
Szerb határszéli utligazolványok elkobzási esete	85
Szérűskentek kijelölése	37
Szigorítottan védett területek megnevezése	9
Szigorítottan védett területen elkövetett kihágások hiva- talból üldözendők	10
Társaskocsikra vonatkozó rendelkezés	112
Tehergépkocsi sebessége	108
Természetvédelmi tárgyak és területek	6
Tűzrakás tilalma endőben	4
Új rendszámablával való ellátás. 127.000/1982. B. M.	131
Ut törvény	87
Vadásztörvény	16
Vadászati kihágások	17
Vadászati tilalmi idők	19
Vadászati kihágások elévülése	20
Vadászjegyek és fegyverigazolványok illetéke	21
Vasár- és Szent István-napi munkaszünet	76
Vándoripar	75
Véderdők	4
Vérbocsájtás	54
Vízjogról szóló törvény	11